

bservant ²

Jaargang 14, 2 september 1993

Informatie- en opinieblad van de Rijksuniversiteit Limburg • Redactieadres: Postbus 616, 6200 MD Maastricht • tel. 043-883174

Inhoud

Herinnert U zich nog die eerste kennismaking de universiteit? Dat vreemde gebouw met zijn eindeloze plakkborden, zijn volle collegezalen, al die mensen die precies de andere kant dan de uwe op keken? Hoe U trilde van angst bij de gedachte alleen al dat U door een professor zou worden aangesproken? Zulke eerste dagen bestaan niet meer. Tegenwoordig word je half dood gekuffeld voordat je de eerste stap binnenzet, want de universiteit heeft jou (en niet U) nodig in plaats van andersom. Ouderejaars sloven zich uit om het naar je zin te maken (en om het voortbestaan van hun clubje veilig te stellen). Stilzitten en stilzijn mogen niet, er moet zakgelopen en pikhouweelgehangen worden tijdens de Inkom. En wie pech heeft struint de hele dag door de stad en verre omstreken om toch maar een kamer te bemachtigen. Nog nooit was de nood zo hoog. Desnoods kruipen we in de berekuil nu Jo ons heeft verlaten. Of nemen we een kamer bij een bijklusser die zijn bijverdienste moet opgeven.

Faculteitsdecanen verzetten zich tegen bestuursplannen

Ontwikkelfaculteit gaat voorlopig niet door

De splitsing van de faculteit der algemene wetenschappen in twee nieuwe faculteiten is voorlopig gestagneerd. Tijdens de laatste vergadering voor de zomervakantie besloot de universiteitsraad wel zijn goedkeuring te hechten aan de instelling van een Faculteit der Cultuurwetenschappen, maar de oprichting van een zogeheten ontwikkelfaculteit (bedoeld als bakermat van nieuwe studierichtingen) aan te houden. Reden voor de stagnatie was niet alleen het felle verzet van de bètagroepen van Algemene Wetenschappen (AW), maar ook de negatieve opstelling van het college van decanen.

Bij aanvang van de vergadering leek het erop dat tenminste één onderdeel van de splitsing van AW weinig weerstand zou wekken, en dat betrof de beoogde faculteit cultuurwetenschappen. Tevens was bekend dat de toekomst van het overblijvende deel van AW wel onderwerp van felle disputen was. De vakgroepen wiskunde en informatica hadden zich al mordicus tegen de plannen van het college van bestuur gekeerd waar het ging om de organisatorische uitwerking van de nieuwe ontwikkelfaculteit. Ter vergadering bleek nu echter dat zich een derde partij in het debat mengde. Plotseling verschenen twee

brieven van het college van decanen, waarvan de een nog kritischer was over de plannen dan de andere. Zelfs over cultuurwetenschappen, waarvan de decanen meenden dat de argumentatie slecht onderbouwd was zodat een besluit beter opgehouden kon worden. Van die mening trok de U-raad zich weinig aan. Dat gold niet voor de opinie van de facultaire decanen over de ontwikkelfaculteit. Oprichting daarvan werd ondubbelzinnig afgeraden totdat er een noodzaak zou zijn in de vorm van een nieuwe beoogde studierichting die niet bij een bestaande faculteit onder te brengen zou zijn. Bovendien vond men het plan onvoldoende doordacht. De interventie van de decanen wekte de verontwaardiging van het college van bestuur, dat bij monde van voorzitter Vredevoogd sprak van een "niet passende" reactie, "en dat is nog een understatement", voegde hij eraan toe. Procedureel klopte er volgens hem het en en ander niet. De eerste brief van de decanen was gedateerd op de 14e mei, maar die had het college noch de U-raad bereikt, zei hij. De tweede brief, veel scherper van toon, was gedateerd op de vergaderdag zelf, 24 juni, en kwam voor iedereen als een verrassing. Dat het college nu niettemin een stapje terug wilde doen met de plannen voor de ontwikkelfaculteit (het overleg met de vakgroepen zou heropend worden, zo werd de U-raad medegedeeld) lag dan ook niet aan de stap van de decanen, maar uitsluitend aan de bezwaren van de AW-vakgroepen, zei Vredevoogd. Plotseling bleken die alsnog belangrijk genoeg om de besluitvorming voorlopig even op te

schorten. Tot op dat moment namelijk was het college van mening geweest dat het al voldoende tegemoet was gekomen aan de verlangens van de vakgroepen. De affaire blijkt inmiddels ingewikkelder dan zij aanvankelijk leek. Volgens de secretaris van het college van decanen is de brief van 14 mei wel naar het college van bestuur gestuurd, dat er vervolgens normaliter zorg voor draagt dat dergelijke epistels naar de U-raad worden verzonden. Als deze lezing klopt is het college van bestuur op dit punt in gebreke gebleven. De tweede brief van de decanen zou een reactie zijn op het feit dat het college van bestuur volstrekt niet reageerde op de eerste brief. Dat zou dan ook de veel scherpere toonzetting van die tweede brief, nu rechtstreeks aan de universiteitsraad, verklaren. Overigens heeft er nog geen nieuw overleg plaatsgevonden tussen de vakgroepen wiskunde en informatica en het college van bestuur over de precieze uitwerking van de ontwikkelfaculteit. De kwestie moet in ieder geval voor het einde van dit jaar uit de wereld zijn. Per 1 januari houdt de faculteit der algemene wetenschappen op te bestaan en zijn de betrokken vakgroepen dus dakloos. Bovendien is de kans op goedkeuring door minister Ritzen van de plannen voor een studierichting psychologie nog niet verkeken. Het college van bestuur heeft daarover al besloten dat in dat geval psychologie aan AW en dus aan de ontwikkelfaculteit zal worden toegewezen.

Wammes Bos

Gelehrtheit durch Freude: met sport en spel worden jongelingen ingewijd in het universitaire leven (zie pagina 8-9) (foto Nelis Tutkey)

Belangstelling voor GW vertoont weer stijgende lijn

Een trendbreuk, zo kwalificeren opgetogen bestuurders van de faculteit der gezondheidswetenschappen het aantal nieuwe studenten. Volledige gegevens zijn er nog niet, maar nu al is duidelijk dat er zich dit jaar bijna driehonderd studenten voor gezondheidswetenschappen hebben ingeschreven. Vorig jaar waren dat er nog 261, het absolute dieptepunt in een al geruime tijd dalende trend. Sinds het topjaar 1988, toen er 462 studenten kozen voor gezondheidswetenschappen, zijn de aantallen inschrijvingen voor het reguliere onderwijs jaarlijks met tientallen tegelijk naar beneden gegaan. Dat de neergang omgebogen is wordt des te opmerkelijker gevonden omdat het hoger onderwijs in het algemeen te lijden heeft van een steeds geringere aanwas. Overigens wordt het optimisme van de faculteit enigszins getemperd doordat bij de deeltijdstudenten een omgekeerde trend lijkt ingezet. Vooral het doorstroomprogramma van verplegingswetenschappen is over zijn top heen en trekt dit jaar zeker dertig studenten minder. Alle doorstroomprogramma's tezamen zullen dit jaar naar verwachting zo'n 140 studenten ontvangen. Niettemin verwacht het faculteitsbestuur dat de faculteit er netto ongeveer tien procent op vooruit zal gaan, zo liet bestuurslid Nijhuis tijdens de jongste raadsvergadering weten.

Wammes Bos

Gezondheidswetenschappen wil meer aan internationalisering doen

De faculteit der gezondheidswetenschappen wil veel meer aan internationalisering gaan doen. De resultaten op dat vlak stemmen tot nu toe niet tot tevredenheid. Het ligt in de bedoeling om er drie ton extra aan facultaire middelen voor in te zetten. Dat blijkt uit het Beleids- en formatieplan 1993-1994 dat dinsdag door de faculteitsraad is goedgekeurd.

Het nieuwe Beleids- en formatieplan ademt over het algemeen een sfeer van voldoening. Veel zal er dan ook niet aan het facultaire beleid veranderen. Het enige wat eruit springt is de internationalisering, vooral die van het onderwijs. Op dat vlak gebeurt er te weinig, vindt het faculteitsbestuur. Zo heeft de faculteit moeite om op structurele basis aan studentenuitwisseling te doen. De uniciteit van het curriculum speelt haar parten. Het is bijna onmogelijk om gelijksoortige opleidingen elders in Europa en de Verenigde Staten te vinden waarmee uitwisselingsprogramma's opgezet kunnen worden. In de VS kent men wel brede Public Health studies, maar die hebben meer het karakter van een 'tweede fase'-opleiding. Resultaat is dat de GW-studen-

ten veelal individueel, als 'free movers', door de wereld trekken. Vorig jaar is op die basis aan vierenvestig studenten een beurs verstrekt. Het facultaire aandeel in de financiering daarvan beliep bijna een halve ton, meer dan enige andere RL-faculteit aan buitenlandse stages betaalt, meldt het bestuur met trots. In het kader van Erasmus, het EG-programma dat collectieve uitwisseling financiert, werd slechts incidenteel gereisd. Aantallen noemt het rapport niet. Wel voor het lopende studiejaar: als gevolg van nieuwe programma's zullen er komend jaar zeventig beursen beschikbaar zijn.

Niettemin overtreft de vraag naar uitwisselingsmogelijkheden het aanbod in hoge mate, reden waarom de faculteit streeft naar uitbreiding.

De internationalisering van het onderwijs behelst echter meer, vindt de faculteit. Zo zou het reguliere onderwijs voor een deel in het Engels verzorgd moeten worden, opdat de studie toegankelijker wordt voor buitenlandse studenten. Dat moet een "zeer hoge prioriteit" hebben, schrijft het bestuur. Tot nu toe wordt er slechts een handjevol engelstalige keuzeblokken aangeboden. Engelse versies van het voorlichtingsmateriaal en de studiegids zijn onontbeerlijk, maar ontbreken nog altijd.

Overwogen wordt voorts om een duitstalig programma gezondheidswetenschappen op de markt te brengen waarmee Duitse studenten geworven kunnen wor-

den. De gedachten gaan uit naar een soort doorstroomprogramma, een 'Zweitstudium' na de beroepsopleiding. Ook de Belgische markt lonkt, nu problemen met de studiebeurzen tot het verleden behoren. De faculteit wil nog dit najaar de boer op in de hoogste klassen van het Belgische secundaire onderwijs.

Verder wil de faculteit haar activiteiten in het kader van Mastersprogramma's en de Summer University (in samenwerking met geneeskunde) intensiveren en stroomlijnen. Projecten met het voormalige oostblok, met name Hongarije, beginnen van de grond te komen, terwijl in het kader van de ontwikkelingsamenwerking (opnieuw samen met geneeskunde) gevorderde plannen bestaan om een eigen centrumje op te richten. De naam is er al: ULICE, University of Limburg International Center for Cooperation in Educational Development.

Om de extra inspanningen te kunnen financieren verwacht de faculteit drie ton te moeten investeren over een periode van drie jaar. Dat bedrag komt bovenop de huidige investeringen in menskracht ten behoeve van de internationalisering van 5,7 fte.

Het is overigens de vraag of gezondheidswetenschappen wel over zoveel geld beschikt. Het beleidsplan is allesbehalve een begroting, zo werd nog eens met nadruk tijdens de raadsvergadering gemeld.

Wammes Bos

Nog drie jaar subsidie voor internationale contacten

Minister Ritzen wil de internationalisering van universiteiten en hogescholen zeker nog drie jaar financieel ondersteunen. De voorwaarden voor een subsidie worden wel strenger.

Sinds 1988 kunnen universiteiten een bijdrage krijgen uit het stimuleringspotje STIR. Eén op de drie universitaire studenten die in 1992 naar het buitenland ging maakte daarbij gebruik van een STIR-beurs. In totaal verbleef één op de tien studenten in het hoger onderwijs vorig jaar gedurende kortere of langere tijd in het buitenland.

Ritzen is tevreden over de ontwikkeling van de contacten met het buitenland, maar wil dat deze verder wordt uitgebreid. Om universiteiten en hogescholen hiertoe te stimuleren, blijft het STIR-fonds drie jaar langer bestaan dan aanvankelijk de bedoeling was. Het zou in 1994 worden opgeheven.

Voortaan komt een student alleen nog voor een STIR-beurs in aanmerking als zijn verblijf in het buitenland deel uitmaakt van een uitwisselingsprogramma dat voor meerdere jaren is vastgelegd. Dat biedt meer continuïteit, aldus de minister.

HOP, Pieter Evelein

Coryfeeën op de bres voor Maastricht

Psychologie krijgt toch nog een nieuwe kans

Er gloort nieuwe hoop voor de beoogde studierichting psychologie aan deze universiteit, nu minister Ritzen nog geen streep door het plan heeft getrokken. Dit ondanks negatieve adviezen van de VSNU en de Onderwijsraad.

Vlak voor de zomervakantie arriveerde het antwoord van minister Ritzen van onderwijs en wetenschappen op het Limburgse verzoek tot goedkeuring en financiering van een nieuwe studierichting psychologie. De minister refereert in zijn brief aan de adviezen van de zusterfaculteiten, verenigd in de VSNU, en de Onderwijsraad. Beide instanties verklaarden zich tegen het Maastrichtse voorstel, met als voornaamste argument dat de opleiding te smal zou zijn en dus geen volwaardige psychologen zou afleveren, terwijl er anderszinds overlappings zouden bestaan met bestaande opleidingen elders. Met name die in Nijmegen, dat bovendien nog eens geografisch dichtbij ligt en dus concurrentie vreest. Ook de prognoses met betrekking tot de arbeidsmarkt van de afgestudeerden werden te optimistisch gevonden.

Hoewel de adviezen dus sterk negatief waren hebben ze de minister niet tot een ondubbelzinnige afwijzing van het plan kunnen brengen. "Vooralsnog" onthoudt hij er zijn goedkeuring aan, schrijft hij, onder gelijktijdige verlenging van de goedkeuringstermijn. Een belangrijk argument om niet alle deuren dicht te slaan blijkt een brief van "een aantal vooraanstaande hoogleraren psychologie" te zijn geweest. Die brief, aan de inhoud waarvan Ritzen verder geen woorden vuil maakt maar die een steunbetuiging aan het Maastrichtse plan behelste, is geschreven op initiatief van de Amsterdamse emeritus hoogleraar Nico Frijda en ondertekend door een aantal collegaprofessoren. Omdat de brief niet is vrijgegeven is niet ge-

heel bekend om wie het gaat. Zeker is dat de Amsterdamse hoogleraar Mellenbergh en de Leidse hoogleraar Kempen van de partij zijn, en vermoedelijk ook de Utrechtse hoogleraar Vroon en zijn Leidse collega Wagenaar. Stuk voor stuk coryfeeën dus; naar verluidt afficheren zij zichzelf in de brief als 'niet de minsten' onder de Nederlandse hoogleraren psychologie. Volgens ingewijden is de teneur van de brief dat het RL-voorstel een belangrijk, vernieuwend en kwalitatief hoogwaardig initiatief is, dat om die reden een kans zou moeten krijgen.

Ritzen heeft die aanbeveling kennelijk ter harte genomen en de goedkeuringstermijn voor de studierichting met een half jaar verlengd. In die tijd verwacht hij wel dat het plan enigszins wordt aangepast. Het gaat hem daarbij niet om aanpassingen in de richting van de kritiek van Onderwijsraad of VSNU. Daarintoe wordt immers met geen woord gerept over een eventueel gebrek aan internationale componenten in het plan. Niettemin wordt de universiteit nu, "gelet op de inhoud van deze adviezen en oordelen", door de minister uitgenodigd om, "mede in het licht van de ambitie van de RL om het internationale karakter van de RL te versterken", dat karakter in het plan meer te benadrukken.

Volgens een van de leden van de RL-commissie psychologie, prof. J. Jolles, zal dat verzoek niet al te grote moeilijkheden opleveren. Waarschijnlijk zullen de banden met de universitaire instellingen van Aken, Diepenbeek, Leuven en wellicht Brussel en Luik worden aangehaald. Waar mogelijk zal getracht worden daar expertise vandaan te halen. Wellicht kan ook de werving op Vlaamse studenten worden gericht en kan een deel van het curriculum in het Engels worden verzorgd ten behoeve van anderstaligen. Inhoudelijke wijzigingen in het voorgestelde curriculum worden niet overwogen.

Wammes Bos

Commissie-Zeevalking bepleit heldere afspraken

Bijklussen aan niet al te strakke banden

Hoogleraren die ongecontroleerd bijklussen zijn een smet op het universitaire blazoen. De universiteiten gaan daarom de komende maanden proberen een gedragscode voor 'nevenwerkzaamheden' op te stellen. Niet omdat zulke activiteiten volledig beheersbaar zijn, maar vooral om excessen te voorkomen.

Staatssecretaris Cohen heeft de vereniging van universiteiten (VSNU) dinsdag verzocht een "heldere gedragscode" op te stellen. Hij vindt het de vrijheid van de universiteiten om te bepalen wat mag en wat niet, zolang de universitaire taken niet worden geschaad. Wetenschappers mogen van Cohen extra geld ontvangen voor nevenwerkzaamheden, voor zover de universiteit daar mee instemt. Werkgever en werknemer moeten daarover afspraken maken, waarbij de universiteit het laatste woord heeft. Volgens Cohen is de kans groot dat werknemers zich daar aan zullen houden. "Niet omdat zij heiligen zijn, verre daarvan, maar omdat het *part of the deal* is." Zij kunnen worden gecontroleerd in functioneringsgesprekken, aldus Cohen.

Nevenwerkzaamheden die aansluiten bij de taak van een wetenschapper zijn "vanzelfsprekend", meent Cohen. Bovendien "maken zij de wetenschap op praktische wijze dienstbaar aan de samenleving". Cohen deed zijn verzoek aan de VSNU na ontvangst van het rapport 'Verdiend Verdienen' van de commissie Zeevalking. De commissie onderzocht welke regels universiteiten hanteren voor nevenactiviteiten van wetenschappelijk personeel (hoogleraren en universitair docenten). Aanleiding waren vragen van het VVD-kamerlid J. Franssen naar aanleiding van de affaire op de Rotterdam School of Management, waar hoogleraren van de

Erasmus Universiteit in werktijd bijzonder veel geld zouden bijverdienen.

Er is sprake van een "grote diversiteit, zo niet een bonte verzameling" regels, afspraken en gebruiken, aldus het rapport. Elke universiteit meent dat nevenwerkzaamheden niet ten koste mogen gaan van het eigenlijke werk. Aan de andere kant zijn dit soort activiteiten van groot belang. Extra verdiensten kunnen voorkomen dat een hoogleraar naar een beter betaalde baan vertrekt. Bovendien brengt zo iemand nogal eens een onderzoekopdracht mee terug naar zijn vakgroep, die er dus ook aan verdient. Daarbij wordt vertrouwd op de integriteit van de persoon in kwestie en op de sociale controle. Volledig beheersbaar zijn zulke activiteiten niet, zoals diverse bestuurders tegenover de commissie erkenden.

In feite bepaalt de bedrijfscultuur of regels werken of niet, stelt het rapport. Die cultuur verschilt per universiteit en zelfs binnen een faculteit. Het is daarom ondoenlijk een vergaande, uniforme gedragscode op te stellen voor alle wetenschappers in Nederland, zoals Cohen van harte beaamde. Verwacht mag worden dat de VSNU met een ruime gedragscode komt, die een einde maakt aan de kennelijke sfeer van vrijheid-blijheid, maar zeker niet te gedetailleerd zal zijn. Zoals een woordvoerder van de VSNU na de presentatie van het rapport al waarschuwde, hebben de universiteiten een gruwelijke hekel aan alles wat extra papierwerk met zich meebrengt. Gezien de onrust in de Tweede Kamer en de smet die de affaires RSM en In 't Veld op de universiteiten hebben geworpen, dient er echter wel 'iets' te gebeuren.

HOP, Pieter Evelein

Geen gespreid bedje voor nieuw diensthoofd studentenzaken

De dienst studentenzaken van de Rijksuniversiteit Limburg krijgt weer een eigen diensthoofd. Vanaf 1 december gaat Lieve van Coppenolle, op dit moment nog hoofd van de studierichting logopedie aan de Hogeschool Eindhoven, daar de scepter zwaaien. Ze komt echter niet in een gespreid bedje terecht. Studenten klagen dat de dienstverlening van studentenzaken niet optimaal is, de onrust op het studentendecanaat is nog niet verdwenen en door de snelle opeenvolging van verschillende diensthoofden is de dienst nooit tot een hechte eenheid gesmeed. De in Hasselt geboren Van Coppenolle (43) worden uitstekende managementkwaliteit toegeschreven. Die zal ze naar verwachting nodig hebben om de verschillende eilandjes binnen studentenzaken weer tot een geheel te smeden. Ook is de Vlaamse volgens de sollicitatiecommissie gewend om klachten van studenten structureel aan te pakken. Dus ook de klachten die tijdens de laatste universiteitsraadsvergadering voor de zomer naar voren kwamen. In een brief aan de raad schreven de studentenfracties van DOPE en NSEM toen dat de dienstverlening van studentenzaken niet altijd even goed is. Het secretariaat en de hulpverleners zouden slecht bereikbaar zijn, de informatie over bijvoorbeeld studie- en inschrijvingsduur blijkt niet altijd adequaat en soms zelfs gewoon fout. Bovendien missen beide fracties al jaren inventieve en vernieuwende beleidsplannen vanuit de dienst. Oorzaak van de soms wat mindere dienstverlening is onder andere de onrust binnen het studentendecanaat, menen de studentenfracties. De decanen hebben al geruime tijd een principiële meningsverschil met het college van bestuur en het interim diensthoofd over hun taken en het aantal decanen dat aangesteld zou moeten worden. Waar het college wil dat men zich beperkt tot individuele 'counseling', vinden de decanen (op dit moment is er overigens nog maar één (0,5 fte) in dienst, de rest (1,0 fte) is vertrokken) dat beleidsvoorbereiding ook deel uitmaakt van hun functie. Net zoals bovendien het bijhouden van vakliteratuur en het participeren in het

landelijk overleg van studentendecanen. Op dit moment zoekt het college naar een oplossing. Daarom ligt er een discussienota over het studentendecanaat bij de dienst en de faculteitsdirecteuren. In deze nota, opgesteld door een werkgroep van het college van bestuur, zijn de taken van de decanen op een rijtje gezet. Duidelijk is dat de decanaatsfunctie in de afgelopen tien jaar sterk is uitgehold. Studenten met studieproblemen kloppen steeds vaker bij de studieadviseur aan. Wie psychische problemen heeft gaat naar de studentenpsycholoog of het Riagg, en wie meer wil weten over de studiefinanciering wendt zich rechtstreeks tot een van de landelijke steunpunten. Voor de decanen blijft er niet zo veel werk meer over, lijkt op het eerste gezicht. Zij buigen zich nog over problemen rondom militaire dienstplicht, aanvragen voor het noodfonds, klachten over ongewenste intimiteiten en voorzieningen voor gehandicapte studenten. Verder is de decaan een belangrijk onafhankelijk persoon voor

studenten die problemen met hun studieadviseur willen bespreken. De nota blijft vaag en voorzichtig zodra aan de orde komt wie het studentenbeleid moet ontwikkelen. Niet iedereen is gelukkig met deze magere functieomschrijving. Roos Leber, namens DOPE lid van de universiteitsraad en tevens voorzitter van de commissie studentenbeleid van diezelfde raad, wil dat de decaan weer een echte vraagbaak wordt. Een persoon die als een van de weinigen inzicht heeft in de diensten die instanties en individuen de student kunnen aanbieden. Hij zou een intake-gesprek met de hulpzoekende student moeten voeren en hem vervolgens doorverwijzen. Het woord is nu aan de dienst studentenzaken en de faculteiten. En vanaf 1 december ook aan Lieve van Coppenolle.

Riki Janssen

Ook Eindhoven krijgt weer luis in de pels

Drie universiteitsbladen hebben deze zomer een nieuwe hoofdredacteur gevonden. Mare in Leiden trok ANP-buitenlandredactrice Anneke van Ammelrooy (38) als chef aan. Bij Ad Valvas van de VU wordt dezer dagen een journalist met ruime dagbladervaring benoemd. En ook het Eindhovense blad Cursor heeft een nieuwe hoofdredacteur. In Eindhoven komt een eind aan de langdurige onzekerheid door de benoeming van Fred Gaasendam (35). Hij is neerlandicus en maakt nu bij het Amsterdamse energiebedrijf ondermeer het personeelsblad De Koppeling. De TU, zo wordt verzekerd, heeft hem niet gewonnen om een braaf bedrijfsjournalistiek blad te maken. Zijn opdracht is om van het door bestuurlijke conflicten afgezakte Cursor een universiteitsblad van niveau te maken, met een onafhankelijke journalistieke koers. Gaasendam kan daarvoor in principe drie mederedacteuren werven. Met deze benoemingen lijkt elke universiteit weer verzekerd van een florerende luis-in-de-pels, die voor redelijk onbevangen berichtgeving kan zorgen. In het hbo

stuit de opkomst van onafhankelijke bladen voor studenten en personeel hier en daar op meer weerstand van bestuurders. Een voorbeeld zijn de problemen die tijdelijk hoofdredacteur Peter de Brock bij het blad van Hogeschool Holland in juni kreeg, ondermeer omdat een geïnterviewde directeur in zijn blad vertelde atheïst te zijn. De Brock heeft inmiddels verlenging van zijn contract afgedwongen. Maar intussen is er al sprake van dat het hogeschoolbestuur het blad Hollandnieuws ingeperkt wil zien tot louter studentenblad. Het personeel zou een eigen blad krijgen.

HOP, Frank Steenkamp

Pech

Nog hoor ik het me zelf zeggen. Tijdens een kerstwandeling met collega's. Misschien heeft dit kind maar één been. Met een reeds duidelijk zichtbare buik lever ik kritisch commentaar op de romantiek rond zwangerschap en geboorte. Een relativering van de roze gelukswolken rond aankomend ouderschap bij gratie van het feit dat je de mogelijkheid van één been niet echt serieus neemt. De klap kwam dus hard aan. Ons kind had twee stevige benen, maar bijna geen hersenen. Een goede fietser, als hij het had kunnen leren.

Als je de dertig gepasseerd bent en kinderen verschijnen in het leven van familie, vrienden en kennissen realiseer je je dat de keuze voor wel of geen kinderen niet tot in lengte van dagen tot later datum kan worden uitgesteld. Aarzelingen, wel, niet, wel, niet, loopbaan, partner, huisvesting. Veel passeert de revue, maar het toeval van de waterhoofdenstatistiek is in de overwegingen afwezig. Je weet dat er soms wel eens iets mis gaat. Er worden kinderen geboren met een hartafwijking, of een spierziekte, en de neonatologie-afdelingen werken op volle toeren. Maar dat is de werkelijkheid van Ria Bremer, het lot van anderen, niet iets om rekening mee te houden. Statistieken spreken bovendien van kleine kansen, nullen achter de komma, geen serieuze mogelijkheid. Wie het trefst heeft pech.

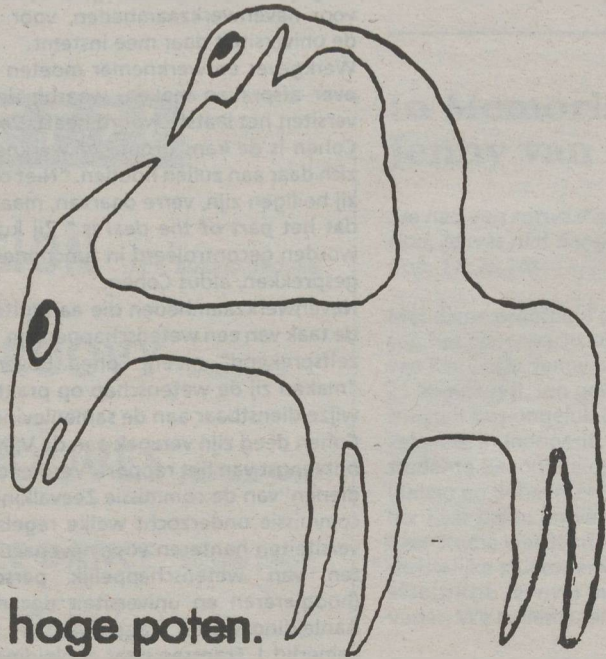
Pech is een ingewikkeld fenomeen. Het geeft veel verdriet, maar verder valt er weinig over te zeggen. Ik geloof niet in hogere machten, en niet in diepere betekenissen. Er is geen dringend waarom, we hebben niets verkeerd gedaan en de dokters kunnen er ook niets aan doen. Een verklaring ontbreekt. Er valt weinig aan uit te leggen. Stomme pech. Zolang alles volgens plan verloopt toont de statistiek zich een betrouwbare bondgenoot en lijkt de normale verdeling van pech tevens een redelijke verdeling van pech. Als verwachtingen door een hele kleine kans niet uitkomen is het alsof de statistiek haar ware gedaante laat zien. De verdeling van pech is opeens verre van redelijk, en het geloof in de regelmaat, de vanzelfsprekendheid en de impliciete orde van het dagelijks leven wordt zwaar op de proef gesteld. De wereld wordt onvertrouwd.

In de taal van rouw en verlies tracht men van de nood een deugd te maken. Menig AMBO boek biedt troost met de mededeling dat je van zo'n ervaring kunt leren. Je wordt er rijper van, de relatie met je partner wordt hechter, echte vrienden onderscheiden zich van de slappelingen, je gaat de franje van het leven relativiseren en krijgt oog voor wat echt belangrijk is, etcetera. Met de nadruk op acceptatie van het verlies en het uitmeten van het leereffect en de zin van de gebeurtenis poogt men goedbedoeld een tragedie een optimistische wending te geven. Er schuilt echter geen winst in verlies. Pech heeft geen zin, het overkomt je. Hoe je je ook verhoudt tot de dood van je kind, ermee instemmen doe je niet en accepteren lijkt amper het goede woord. De kennelijke onvermijdelijkheid van de gang van zaken onder ogen zien is misschien haalbaar, maar dan geef je al heel veel toe.

Ook wordt je van verdriet geen beter mens, integendeel. Je wordt achterdochtig, onzeker en egocentrisch. Leed loutert niet. Ook niet op de langere termijn. En wat heb je er tenslotte aan als een vriend een slappeling blijkt? En is het leven niet juist aardig wanneer franje en essentie niet te onderscheiden zijn? Het kost veel energie om een onvertrouwd wereld weer vanzelfsprekend te laten worden. Ik weet niet of je dat zelf doet, of dat het gewoon gebeurt, maar langzaam verliest de verslagenheid haar totale karakter. Tegen wil en dank wordt de statistiek weer betrouwbaar. Ik durf weer te spotten met de naïeve geluksvoorstellingen rond jong ouderschap en ondanks de angst neem ik de kans dat een tweede kind één been heeft niet echt serieus. Pech is dan wellicht niet redelijk verdeeld, maar ze kan toch niet zo onredelijk verdeeld zijn dat ook een tweede kind niet kan fietsen.

Klasien Horstman

ZONDAG

Als de auto loos is danst de mobilist op hoge poten.

Kamerburo verwacht een tekort van 500 studentenkamers

In 1990 hielp het Kamerburo nog 1600 studenten aan een kamer, vorig jaar waren er dat nog maar 1200. Tot nu toe vindt iedere student een kamer, al is die vaak te duur, te klein en te afgelegen. Maar als de daling van het aanbod doorzet zou er wel eens een echt tekort kunnen ontstaan, vreest het Kamerburo.

Het Kamerburo bemiddelt namens de Stichting Studentenhuisvesting tussen verhuurders en studenten die een kamer zoeken. Volgens het hoofd, S. Braun, is de terugval in het aanbod van kamers vooral te wijten aan een dalend aanbod vanuit de particuliere sector. Steeg dat aanbod de laatste jaren explosief - vooral door een intensieve wervingscampagne - sinds twee jaar is het plafond bereikt en vorig jaar daalde het aanbod zelfs. De sinds dit jaar geldende versoepelde huurwetgeving (de verhuurder kan makkelijker de huur opzeggen) en een vriendelijker fiscaal beleid (tot vijfduizend gulden zijn huurinkomsten belastingvrij) heeft het tij niet kunnen keren. Dat komt, zegt Braun, omdat de stimuleringsmaatregelen alleen gelden voor verhuurders die in hetzelfde pand wonen als hun huurders. Deze zogenaamde 'hospita-verhuur' komt in Maastricht nauwelijks voor.

Een andere belangrijke oorzaak voor de terugval van het kameraanbod moet volgens Braun worden gezocht in een veranderend overheidsbeleid. Den Haag stelt steeds minder geld voor sociale woningbouw beschikbaar en de gemeenten besluiten steeds vaker om het toch al krappe 'contingent' te reserveren voor andere

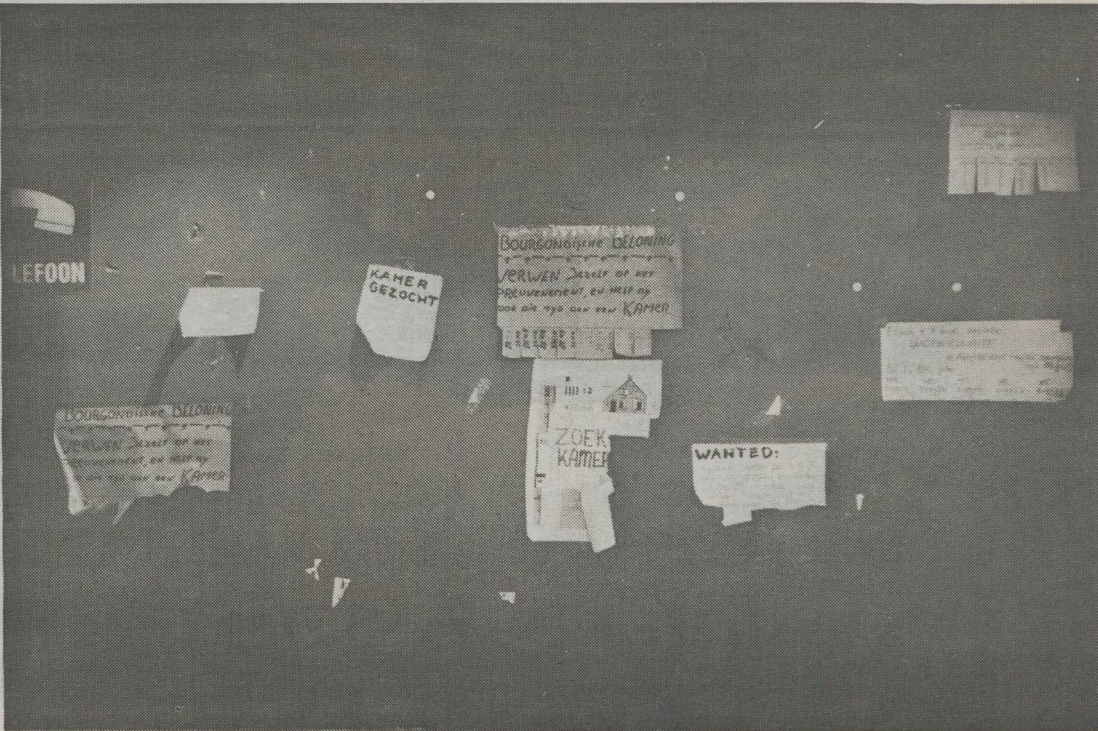
doelgroepen dan studenten. Vooral bejaarden en asielzoekers krijgen meer prioriteit.

De woningbouwverenigingen kampen daarbij met het probleem dat twintig procent van hun studentenkamers wordt bewoond door mensen die al zijn afgestudeerd.

Dat het aantal bemiddelingen door het Kamerburo zo sterk is gedaald, is niet alleen te wijten aan een algemene daling van het kameraanbod. Het Kamerburo heeft de laatste jaren steeds meer concurrentie gekregen van commerciële bureaus die soms agressieve methoden gebruiken om een marktsegment te veroveren, zoals het aanbieden van geld aan particulieren die bereid zijn via hun bureau een kamer te verhuren. Van 'Student en Kamers' weet Braun zeker dat ze het doen, maar 'Student en Kamers' ontkent.

Braun bezwaar geldt niet zozeer de commerciële instelling van de bemiddelingsbureaus als wel het feit dat ze geld slaan uit de nood van de kamerzoekende student. Volgens het hoofd van het Kamerburo zijn het vooral Lokaal Beheer, Maes en Partners en Student en Kamers die hoge bemiddelingskosten vragen. Navraag leert dat een woningzoekende bij deze bureaus naast inschrijfgeld bemiddelingskosten betaalt die variëren van vijf tot acht procent van de jaarhuur.

Er bestaat al jaren een kwalitatief tekort aan kamers, zegt Braun. Het Kamerburo telt op dit moment 2300 inschrijvingen van studenten die hun huidige woonruimte te duur, te slecht, te klein of te afgelegen vinden. Tot nu toe konden echter alle kamerzoekers aan woonruimte worden geholpen. Als de daling van het aanbod van kamers doorzet, vreest het Kamerburo ook een kwantitatief tekort dat in 1996 kan

oplopen tot een kleine 500 kamers. Het bureau heeft in samenwerking met de gemeente en de woningbouwverenigingen een plan opgesteld om dat gat te dichten. Volgens dat plan moeten er 100 kamers uit de particuliere sector vrijgemaakt worden voor studentebewoning, 70 door middel van het project *Wonen Boven Winkels* (leegstaande bovenverdiepingen in de winkelgebieden worden bewoonbaar gemaakt), 100 via beleggers en projectontwikkelaars en 25 door koopkrachtige ouders te bewegen een kamer of appartement voor hun studierend kind te kopen. Het Kamerburo zal potentiële verhuurders

advieseren over fiscale en juridische aspecten.

Daarnaast moeten de woningbouwverenigingen in de komende drie jaar voor 340 extra studentenkamers zorgen: 140 door nieuwbouw, 150 door leegstaande woningen kamersgewijs te gaan verhuren en 50 door de doorstroming van ex-studenten naar een 'duurdere' woonruimte te bevorderen. Dat laatste zou moeten gebeuren door afgestudeerden voorrang te geven bij het toewijzen van andere woonruimte.

Wim Ortjens

De onderwijsdemonstratie op 8 mei in Den Haag: voorbijkomende agenten arresteerden op eigen houtje (foto Bram de Hollander)

Korpschef veroordeelt eigenmachtig optreden agenten tijdens demonstratie

Tijdens de landelijke studentendemonstratie, op 8 mei in Den Haag, hebben twee agenten op hun vrije dag op eigen houtje aanhoudingen verricht. Volgens de korpschef van de Haagse politie hadden zij dit nooit mogen doen. Dit staat in het 'verslag van bevindingen' van de Nationale Ombudsman, een 258 pagina's tellend stuk waarin verklaringen van demonstranten, politie en getuigen over de gebeurtenissen op 8 mei zijn opgenomen. De demonstratie zou eindigen in gewelddadige confrontatie tussen Mobiele Eenheid en jongeren, waarbij enkele tientallen gewonden vielen en 53 jongeren werden gearresteerd. De twee agenten, die burgerkleding droegen,

verklaren in het verslag dat zij uit nieuwsgierigheid een kijkje waren gaan nemen bij de demonstratie tegen de bezuinigingen op de studiefinanciering en de uitkeringen aan jongeren. Misschien konden zij een helpende hand toesteken. Toen de demonstratie op de hoek van de Kneuterdijk en de Lange Vijverberg in een chaos onttaarde, besloot het tweetal op eigen initiatief verdachten te gaan aanhouden. Zij waren niet op de hoogte van de instructies aan de Mobiele Eenheid en politie, maar achtten dat geen bezwaar. "Uit ervaring weten we wel wat er zo'n dag aan de hand is", aldus één van hen.

HOP, Pieter Evelein

Pulp

De pulp die je aan een universiteit te verstouwen krijgt... Niet te geloven! Goddank ben ik geen bestuurder. Dan was het nog erger geweest. Mijn portie beperkt zich tot scripties, opstellen, concepten, eerste versies, en voorlopige opzetten. Het is al méér dan me lief is. Maar in juli was het eindelijk vakantie. Tijd voor de schone letteren! Ik had een flinke achterstand opgelopen en moest zelfs het boekenweekgeschenk van '92 nog lezen: Weerborstels door A.F.Th. van der Heijden. Alom geprezen. Aan de slag dus. Alleen, het bleek niet om door te komen! Ik struikelde al over de eerste zin. Niet minder dan vier keer deed de schrijver uit de doeken geen schoenenfreak te zijn, ofstewel niet gek op shoes, dat wil zeggen Schuhe - souliers dus: 'Ik ben nooit een schoenenfetisjist geweest (1), god nee (2), verre van dat (3); ik heb niks met schoenen' (4). En dan te bedenken dat dit nog 83 bladzijden moest doorgaan... Zonde van mijn vakantie!

Het volgende boek was van Connie Palmen (de zus van Annie?). De wetten - de hare althans - waren tot nu toe aan mij voorbijgegaan (1); ik had die roman waarmee zij zo beroemd was geworden nog steeds niet gelezen (2), gewoon nooit opengeslagen (3), altijd maar laten liggen (4), zou Van der Heijden in vierkantsmaat zeggen. Deze keer kwam ik zowaar tot hoofdstuk 2 - meer uit sympathie voor degenen die het me hadden gegeven dan voor de schrijfster belaa. Wat een ellende! Zóveel woorden, zó omslachtig, zó diepzinnig ('Weten wat je wilt is macht en macht maakt eerlijk'), en zó

weinig inhoud.... "Het meest vervelende", schrijft Connie (kennelijk doelend op het vervelendste), "van nadenken vind ik nog dat je zo vaak bij paradoxen uitkomt". Geen wonder, want nadenken is niet bepaald haar sterkste kant. "Zodra je ergens gevaar vermoedt", leert ze ons bijvoorbeeld, "kun je de vijand maar het beste recht in de ogen kijken. Als je je blik afwendt van iets waar je bang voor bent, wordt jouw angst duizendvoudig en blijft ook langer bij je dan nodig is. Van nature mijdt je dat. (...) Je moet doen waar je bang voor bent, want dat is het veiligste".

Even afgezien van die laatste zin, die haar nog duur te staan zal komen als al haar bewonderaars slaafs de Servaasbrug zijn afgesprongen (omdat ze daar bang voor waren): waarom zo'n waarschuwing onze blik vooral niet af te wenden als ze zelf zegt dat we dat 'van nature' toch al niet van plan waren? Het is of iemand je met veel bombarie voorhoudt vooral te blijven ademen.

Bij zulke passages verlang ik naar het ongeoliede proza van de Hoge Raad. Ik vond het dan ook niet erg om terug te komen van vakantie. Erg was alleen dat ik bij De Slegte opeens mijn geliefde boekje Mazzel (139 blz.) door A.A. de Vries zag liggen. Net als De Wetten in '91 verschenen. Maar zonder publicity. Wellicht omdat het alles heeft wat De Wetten ontbeert. In veertien goed geschreven verhaaltjes wordt verteld hoe een joodse jongen de oorlog doorkwam. Nuchter, vrolijk en toch ontroerend. En dat voor f 7,95 ... Grijp uw kans (bij de afdeling Tweede Wereldoorlog!)

Reiner de Winter

Mariam Tehrani, Manager of Environmental Affairs Akzo Chemicals Inc.:

I take it personally

"Milieukwesties zijn vaak controversieel. Ik probeer ze te ontdoen van politiek en symboliek. Ik ben een ingenieur, de maatregelen die ik voorstel zijn gebaseerd op feiten. Technische en wetenschappelijke

feiten. Overheden en actiegroepen zie ik niet als tegenstanders maar als partners. We zijn het niet altijd eens, maar hebben hetzelfde doel. Zij weten dat ik hun zorgen deel. Beroepsmatig en persoonlijk. Ik sta op

m'n stuk en het bedrijf respecteert dat. Akzo weet dat een goede milieuzorg uiteindelijk het meeste rendement oplevert. En gewoonweg een 'must' is, als je streeft naar de 'right chemistry'."

CREATING THE RIGHT CHEMISTRY

MILIEU CENTRAAL OP AKZO BUSINESS COURSE 1993

De Akzo Business Course is een intensieve vierdaagse bijeenkomst bedoeld voor dertig getalenteerde chemisch technologen en bedrijfs economen die binnenkort afstuderen en medio 1994 voor de arbeidsmarkt beschikbaar zijn. Hiervoor is Akzo op zoek naar ondernemende studenten die zich goed willen voorbereiden op de arbeidsmarkt. Zij kunnen zich van 2 t/m 5 november op het hoofdkantoor in Arnhem als gast van Akzo oriënteren op hetgeen Akzo te bieden heeft.

Akzo is één van 's werelds leidende chemische concerns. Bij Akzo zijn zo'n 60.000 medewerkers actief op het gebied van chemie, verven en lakken, vezels en producten voor de gezondheidszorg. Er zijn 350 vestigingen in meer dan 50 landen.

Bij de Business Course 1993 staat het milieu centraal. Het beleid van Akzo is gericht op duurzame ontwikkeling. Van chemisch technologen en bedrijfs economen mag in het kader van hun werkzaamheden een bijdrage verwacht worden m.b.t. de drie belangrijkste peilers hiervan: efficiënter produceren van producten die het milieu minder belasten en het verkennen van de mogelijkheid om niet afbreekbare producten opnieuw te gebruiken.

Tijdens de Business Course ga je aan de slag in de praktijk. Het zijn pittige maar interessante dagen; er wordt gewerkt met cases, er zijn discussies en er is een bedrijfsbezoek. Niet alleen het eigen vakgebied komt aan de orde maar ook zaken die een multidisciplinaire benadering vragen.

Er wordt uitgebreid ingegaan op de beroepspraktijk van chemisch technologen en economen bij Akzo. Naast het reguliere programma is er tijd voor informele contacten met Akzo-medewerkers. Dan kun je meteen zien hoe zij hun persoonlijke betrokkenheid bij Akzo en het milieu in de praktijk gestalte geven.

Aanmelding: Schrijf in een korte brief je motivatie voor deelname, ambities en verwachtingen. Voeg daaraan een curriculum vitae toe met gegevens over studie(resultaten) en nevenactiviteiten. Deze brief moet uiterlijk 20 september in ons bezit zijn. Selectiegesprekken vinden plaats op 7, 8, 11 en 12 oktober.

Bedrijfs economen kunnen hun brief richten aan de heer drs R. A. Muller. Chemisch technologen kunnen schrijven aan Ir F. A. Fokker.

Akzo NV
Human Resources
Management Development & Recruitment
Postbus 9300
6800 SB Arnhem
Telefoon 085-664203

CREATING THE RIGHT CHEMISTRY

ISO-voorzitter Claudy Lubbers wil heilige huisjes slopen

“Wij hebben een machtige oplossing voor de studiefinanciering”

De opvatting dat onderzoek veel interessanter is dan onderwijs, de angst om met het hbo samen te werken - Claudy Lubbers weet hoe weerbastig de universitaire cultuur kan zijn. Maar zelfs onwrikbare standpunten kunnen de nieuwe voorzitter van het Interuniversitair Studenten Overleg (ISO) niet ontmoedigen. Vastberaden: “Ik zit hier voor de studenten en voor niemand anders.”

“Hoe groter de problemen in het hoger onderwijs, hoe groter de uitdaging, vind je niet?” Claudy Lubbers (geen familie) weet het wel: als een nieuwe voorzitter zegt dat zij werd aangetrokken door ‘de uitdaging’, klinkt dat als een afgrijselijk cliché. In haar geval ligt dat anders, protesteert zij. In het jaar dat zij voorzitter is van de “pragmatische studentenorganisatie” ISO (“Liberaal of behoudend, dat vind ik van die ellendige typeringen”) wordt immers ook een nieuwe Tweede Kamer gekozen. Dat biedt het nodige perspectief.

Wat het hoger onderwijs betreft, staat vast dat alle fracties de verkiezingsperiode zullen benutten voor wat zij zelf een fundamentele discussie over de studiefinanciering noemen. Van het huidige stelsel zijn de fundamentele dusdanig aangetast, dat er na de sloop iets geheel nieuws moet worden opgebouwd. De conceptverkiezingsprogramma's zullen er uitgebreid op ingaan, hebben de onderwijs-specialisten in de Kamer toegezegd.

Ook binnen het ISO wordt hard gewerkt, aldus Lubbers. Op Prinsjesdag verschijnt een notitie die in elk geval voor de studie-beurzen een “machtige oplossing” biedt. Lubbers: “Het wordt écht iets bijzonders. Een stuk met een integrale visie op het hoger onderwijs. We laten de samenhang zien tussen onderwerpen als onderwijskwaliteit, studiefinanciering en cursusduur.” Want net als Trudy Jansen, voorzitter van de Landelijke Studentenvakbond (LSVb), meent Lubbers dat het de hoogste tijd wordt om te praten op basis van argumenten “in plaats van die eeuwige cijfers”. Dat ook de studenten moeten opdraaien voor de verslechterde economie vindt zij onzin; studenten hebben al zo weinig uit te geven. Zonder een bijbaantje is elk extraatje te duur.

Pretentius

Hoe het ISO dat denkt op te lossen, wil Lubbers nog niet kwijt. In elk geval gaat het volgens haar om een systeem dat alle

studenten van een volwaardige beurs verzekert, die niet afhankelijk is van het inkomen van de ouders.

De LSVb denkt dat doel te kunnen realiseren door mensen die in het hoger onderwijs hebben gestudeerd achteraf een speciale heffing op te leggen, in de vorm van een percentage van het belastbaar inkomen. Lubbers voelt daar niets voor. Volgens haar moet in de eerste plaats de staat studenten de gelegenheid bieden te gaan studeren. Een naheffing maakt ex-studenten medeverantwoordelijk. Dat vindt Lubbers onjuist. En wie zegt niet dat het percentage van de naheffing stijgt als de tekorten van de overheid verder oplopen? “Dan mag jij de gaten in de begroting helpen dichten. Nee, dankjewel.” De overheid kan volgens Lubbers veel beter aankloppen bij het bedrijfsleven. Als dat wil betalen voor onderzoek waar het baat bij denkt te hebben, dan moet ook voor het onderwijs een bijdrage kunnen worden verkregen. In het hoger beroeps-onderwijs zijn zeer beslist mogelijkheden, denkt Lubbers. “Wacht maar op onze notitie.”

Haar zelfverzekerde houding moet niet worden uitgelegd als overdreven pretentius, noch als een voorbeeld van het ongeremde optimisme-van-de-nieuwe-voorzitter, maakt Lubbers duidelijk. Wat haar dwarszit zijn de verhalen dat studenten wel klagen over hun onderwijs, maar daar nauwelijks iets aan kunnen veranderen. Zeker, het kost moeite en het gaat langzaam, maar het kan.

Lubbers, vierdejaars politicologie aan de Rijksuniversiteit Leiden, geeft een voorbeeld: binnen de faculteit Sociale Wetenschappen in Leiden was besloten dat docenten hun studenten veel intensiever moesten gaan begeleiden. De weerzin bij de vakgroepen was echter groot. De invoering van een tutorsysteem dreigde hopeeloos vast te lopen. “Doordat de studenten in de faculteitsraad er bovenop zaten is het nu toch van de grond gekomen”, zegt Lubbers met een triomfantelijke blik.

Noodkreet

Zelfs de zo nodige opwaardering van het onderwijs aan universiteiten is niet langer een utopie, stelt Lubbers hoopvol vast. In Utrecht zijn de regels al zo veranderd dat niet langer alleen onderzoekers er carrière kunnen maken. “Waarom ook niet? Sommige docenten blinken nu eenmaal uit in onderwijs en doen dat in feite liever dan onderzoek. Laat anderen dan minder in de collegezaal staan.”

De noodkreet binnen universiteiten dat zo een klasse van minder-wetenschappelijke

ISO-voorzitter Claudy Lubbers: „Het wordt de hoogste tijd om te praten op basis van argumenten in plaats van die eeuwige cijfers”. (foto Bram de Hollander)

docenten wordt gecreëerd, betitelt Lubbers als misplaatste angst voor identiteitsverlies, waar ze zich niet aan wenst te storen. “Laten we wel wezen, een universiteit is er om goed onderwijs te verzorgen.” In één adem hekelt Lubbers de weerzin van universiteiten om intensief samen te werken met hogescholen. Een geforceerde poging om een hogere status in stand te houden, vindt Lubbers. Studenten zullen het volgens haar van harte toejuichen als zij tegelijkertijd aan een universiteit als een hogeschool kunnen studeren. “Hún belangen, daar draait het om.”

Dat betekent zeker niet dat Lubbers zich blindelings schaart achter elke noodkreet uit de kringen van haar medestudenten. In tegenstelling tot wat studenten nog wel

eens beweren, gelooft Lubbers niet dat er op de universiteiten te veel studenten rondlopen die eigenlijk in het hbo thuis horen, en de excellente studenten de kans ontnemen zich ten volle te ontplooiën. “Dat is flauwekul. Om te beginnen wordt er voor slimme studenten al het nodige extra gedaan. Master classes bijvoorbeeld. Daarnaast vind ik niet dat je per se wetenschappelijk bevoegen moet zijn voor een academische studie. Het is goed om tenminste een deel van je opleiding aan een universiteit te volgen, omdat je daar algemene vaardigheden opdoet die je in je carrière vaak van pas zullen komen. Al ben je je daar tijdens je studie misschien helemaal niet van bewust.”

HOP, Pieter Evelein

Universiteit Nijmegen kan macht van raden beperken

Vanwege de bijzondere identiteit van de universiteit heeft staatssecretaris Cohen ingestemd met een nieuwe bestuursstructuur van de Katholieke Universiteit Nijmegen (KUN). Daarin wordt de invloed van de universiteits- en faculteitsraden en studenten op het bestuur beperkt. De nieuwe structuur wijkt op diverse punten af van de wettelijke regels voor het bestuur van openbare universiteiten, en van de voorkeuren van minister Ritzen. De universiteitsraad en de faculteitsraden verliezen hun beslissingsrecht. Zij kunnen slechts nog “ja” of “nee” zeggen tegen voorstellen van het universiteits- of faculteitsbestuur.

De besturen kunnen een amendement onaanvaardbaar verklaren. Andere kenmerken van de nieuwe structuur zijn dat studentleden van een faculteitsbestuur slechts nog mogen adviseren en niet meer meebeslissen. “We kunnen het studenten niet aandoen om verantwoordelijkheid te dragen voor ingrijpende financiële beslissingen”, aldus dr. T. Stoelinga, voorzitter van het college van bestuur. “Studenten zijn ongeschikt voor bepaalde taken op het gebied van bestuur en beheer”, verklaart secretaris J. Goossens van het Stichtingsbestuur van de KUN.

Staatssecretaris Cohen heeft vorige week donderdag ingestemd met de nieuwe bestuursvorm, die op 1 september wordt inge-

voerd. Met name studenten hebben langdurig maar tevergeefs geprotesteerd tegen de voorgenomen wijzigingen. De KUN kreeg in 1970 als eerste universiteit een democratische bestuursstructuur. De studenten vrezden nu een vergaande aantasting van de universitaire democratie en beschouwen de wijzigingen als een schoffering van studenten en personeel. Volgens Stoelinga zal de nieuwe structuur in de praktijk echter niet tot een minder democratische werkwijze leiden.

Dat Cohen heeft ingestemd met de herstructurering heeft een puur formele reden. Volgens de Wet op het Wetenschappelijk Onderwijs (WVO) mag de bestuursvorm van bijzondere universiteiten (zoals de KUN) afwijken van openbare instellingen vanwege hun “bijzondere aard”. Bedoeld is de religieuze achtergrond danwel de privaatrechtelijke status van zo'n universiteit. Zo luidde ook de motivering van de KUN op 24 mei in een brief aan het ministerie. Cohen wenste echter vervolgens een toelichting. Als staatssecretaris kan hij veranderingen namelijk “marginaal toetsen”. Wat was de relatie tussen de “bijzondere aard” en de nieuwe bestuursvorm van de KUN? Op 11 augustus volgde een wat cryptische, maar uitgebreide toelichting van de KUN, die er op neerkomt dat de universiteit vanwege haar katholieke identiteit

een andere bestuursstructuur meende te mogen vaststellen. Met die toelichting had de KUN aan haar wettelijke verplichtingen voldaan, en was de rol van Cohen uitgespeeld, zoals een woordvoerder van de staatssecretaris laat weten.

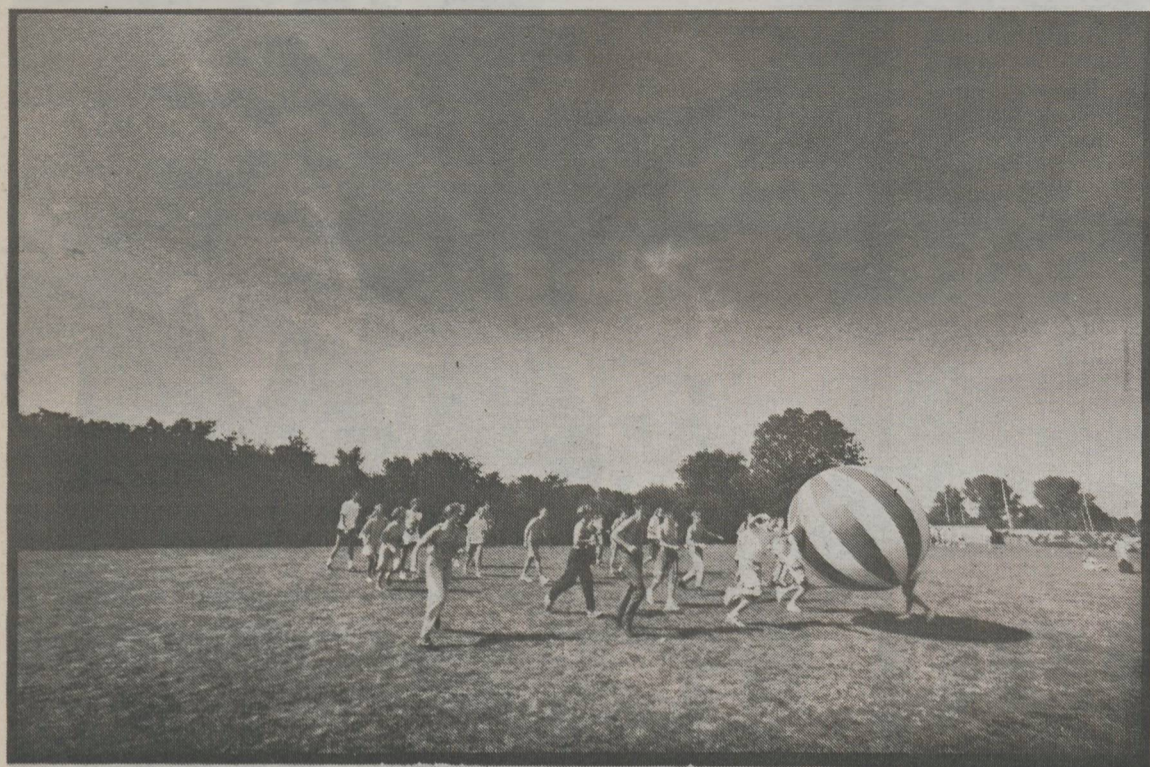
“De katholieke identiteit is nooit een reden geweest om de zaken te veranderen”, aldus Goossens. “Het ging ons erom dat het bestuur van de KUN efficiënter moest worden. Er moesten minder regels en vergaderingen komen.” Het wetsartikel over de rol van de identiteit was daarvoor niet meer dan een zeer welkom hulpmiddel. Stoelinga bevestigt dat. Anderzijds verhinderde het artikel dat Cohen zich inhoudelijk met de gang van zaken zou bemoeien. Zo kon hij niet ingaan op het feit dat de studenten in de universiteitsraad unaniem tegen de nieuwe plannen hebben gestemd. In de wet die minister Ritzen nu bezig is te ontwerpen, kan de bestuursvorm in dat geval niet worden veranderd. In een later stadium kan het geloof in Nijmegen wel degelijk een concrete rol gaan spelen. Volgens de nieuwe structuur krijgt het college van bestuur namelijk toezicht op de benoeming van faculteitsbestuurders. Nu speelt hun godsdienstige overtuiging geen rol, maar met de nieuwe regels kan het college de benoeming van een niet-katholiek blokkeren.

HOP, Pieter Evelein

Eensgezind aanvallen zonder aanzien des geslachts

"Ik zweer het, ik heb haar niet gekust." Bryans woorden maken weinig indruk, zijn wanhopig gezicht heeft nog minder effect. De drie blonde meiden van mentorgroep nummer 1 geloven hem niet. Zij zijn ervan overtuigd dat deze Amerikaanse uitwisselingsstudent op het Tragosfeest een meisje heeft versierd. Hangend over een cafétafel onderwerpen ze hem aan een kruisverhoor. "What's her name?" "Is she Dutch?" "How did she kiss?" Zuchtend nipt de uit Saint Louis afkomstige economiestudent aan zijn glaasje bier en buigt dan voor zoveel vrouwelijk geweld. "Oké, oké. Ik had haar graag willen kussen, maar ik heb het niet gedaan want ze heeft al een vriendje." Ach, grinniken de drie in koor, dat is nou toch zielig voor hem.

Het is vrijdagavond, 23.00 uur. Mentorgroep 1 puf op de film in de open lucht even uit in een klein cafeetje. Niet dat het kijken naar 'Sleeping with the enemy' zo spannend was, maar het nachtbraken, de nieuwe indrukken en de eindeloze stroom alcohol van de afgelopen week beginnen links en rechts hun tol te eisen. De mentoren lopen op hun tandvlees. Gert-Jan Janssen (vierdejaars economie en al vier dagen gehuld in het jasje en dasje van zijn herendispuut Epicurus) heeft zijn stem verloren. De afscheidspeech laat hij daarom aan zijn collega Matthijs Schoten over (ook vierdejaars economie, geen lid van een dispuut, maar wel al sinds vier jaar bevriend met 'Gurt'). Matthijs is er ogenschijnlijk wat beter aan toe, maar zal in tegenstelling tot de rest die nacht de Veronicaboot niet meer halen. Bekaf en met een bronchitis onder de leden duikt hij om half drie al zijn bed in. Dan heeft hij echter allang duidelijk gemaakt dat hij trots is op zijn elfkoppige mentorgroep die zonder uitvallers het Eindfeest haalde.

(foto Nelis Tutkey)

land, Ierland en Zuid-Frankrijk. En dat moet kunnen, is hem verzekerd, want het Nederlandse onderwijssysteem is lang niet zo zwaar als het Amerikaanse. De Nederlandse taal zal hij niet leren. Maar dat is toch ook niet nodig want iedereen spreekt hier toch Engels.

Wij-gevoel

"Deze groep hangt aan elkaar", concludeert een fluisterende Gert-Jan op de laatste avond. Eigenlijk was er volgens hem op dinsdag al sprake van een soort "wij-ge-

voel", opgewekt door de vier Amerikanen. "Zij wisten van niks en spraken geen Nederlands. De Nederlanders moesten dus wel Engels praten waardoor zij vergaten dat ze elkaar ook niet kenden. Het ijs was daarvoor meteen gebroken." Op woensdagmiddag komt die saamhorigheid goed van pas. Tijdens de sportdag moet er gestreden worden tegen andere mentorgroepen. Slap gezet over hoofdpijn en te kort aan lucht wordt meteen weggewoven. Wie kan drinken, kan ook rennen, leggen de dames aan Matthijs uit. Bovendien heeft hij kunnen uitslapen tot één uur, dus echt moe kan hij niet meer zijn. De mentor laat het blikje bier voor wat het is en stort zich net zo fanatiek op het rugbyspel als de rest. De tegenstander wordt (letterlijk) verpletterd. De ene rugbybal na de andere verdwijnt in de als goal fungerende emmers. De Amerikanen vinden deze variant zo fascinerend dat ze niet alleen de bal maar ook zichzelf en de tegenstander in de emmer gooien. Daar is het felgroene en oranje plastic echter niet op berekend. Met een klap spat het materiaal uit elkaar, de tegenstanders blijven, op een paar kleine kneuzingen na, in tact.

De levensgrote bal die naar de overkant van het veld moet worden gebracht, kan heel wat meer hebben. Al de schoppen, slagen en duwen die groep 1 hem verkoopt, brengen weinig te weeg. De bal blijft heel en is bovendien niet aan het andere eind van het veld te krijgen. De tegenpartij blijkt sterker en dringt het internationale gezelschap steeds weer terug op de eigen helft. "Ze speelden vals", is later het zwakke verweer. "Ze hadden scherpe nagels en vielen aan zonder aanzien des geslachts." Ze hangen niet alleen aan elkaar, na drie dagen beginnen ze al op elkaar te lijken.

Niet qua uiterlijk, wel qua opvattingen voorkeuren. Wanneer op donderdag de cabaretier Theo Maassen optreedt Wai, draaien de elf hem eensgezind toe. Hij is blijkbaar niet interessant genoeg voor de Amerikanen over het Nederlandse beuzel, de OV-jaarkaart en het 'vrijkaartje' in de plastic tas zat die op de eerste werd uitgedeeld. En dan hun verhalen van de Nederlanders zelf. Die zouden eerbied zijn, nergens doekjes om winden, recht op de man af zeggen waar het staat. En dat is "great". Minder "great" de talloze rokende studenten die op straat en in de kroeg tegenkomen. Dat ouders daar niets van zeggen. Vol lof zijn ze over de Inkom. In hun land zou een lid van het college van bestuursleden de "freshmen" nooit op het hart drukken om niet alleen te studeren, maar ook het nachtleven te genieten. "Bij ons kiest men ze neer op drinken en feesten", legt Bryan uit als hij zich net als de rest van de groep langzaam naar de openluchtbar aan de andere kant van het grasveld beweegt. Daar zullen na het optreden van Maassen de vaten bier worden uitgedeeld. Een categorie van de gemeente Maastricht aan de studenten. Ongelooflijk dat een burgemeester zoiets doet, vinden Brian, Matt, Tom en Bryan. Maar zij hebben hun alcoholconsumptie al aan de Maastrichtse normen gepast, dus ook deze Maastrichtse gewoonte is "great".

Riki Jans

Inkom als top

Vol goede moed begonnen aan vrijdag 17 augustus aan de Inkom van het Eendfeest op vrijdagavond. Die vocht niet alleen tijdens de toog ook nog op vrijdagavond. Veronicaboot

De moedergevoelens van Amicitia

"Kijk eens mamma, dit zijn m'n nieuwe vrienden", brult Michiel stoer tijdens het poseren voor de foto. "Oh, zo close zijn we nog nooit geweest", kreunt Frank als de fotograaf hen vraagt de wangen tegen elkaar te drukken. Ze voelen zich na drie dagen duidelijk thuis in hun mentorgroep. Dat was op de eerste dag van de Inkom, toen zij op de parkeerplaats van Tongersestraat 53 op zoek gingen naar hun groepje, wel even anders. Muziek, geschreeuw, bier en een kluit armen met genummerde bordjes die wapperen in de lucht. De eerstejaars, die zich schuchter door de draaideur naar buiten hebben geworsteld, moeten in dit gewoel het nummer van hun groepje zien te ontwaren. "Het lijkt wel of we koeien zijn op een veemarkt. Nou ja, je hebt in ieder geval het gevoel dat je welkom bent", zegt Linda met Amsterdams accent. Zij is de eerste waar de twee 'moeders' van mentorgroepje 48 zich over kunnen ontfermen.

Janet, eerstejaars aan de tolk-vertalersopleiding en nog zonder wallen onder de ogen, staat er eigenlijk van te kijken dat ze de Inkom tot het einde toe meemaakt. Toen zij op dinsdagmorgen het terrein van het hoofdgebouw aan de Tongersestraat opwandelde om zich in te schrijven, stond zij in dubio. Zou zij het even aanzien, of zou ze meteen rechtsomkeert maken? De herrie, het brallerige en vooral die lui in dezelfde t-shirts of getooid met precies dezelfde petjes stonden haar tegen. Gelukkig bleken haar mentoren ook niet zo gecharmeerd van rare hoofddekels of opzichtige t-shirts. En tijdens het kennismakingsrondeje in Ma van Sloen werd duidelijk dat ook de anderen niet zo nodig op vijftig meter afstand als inkomclubje herkend hoefden te worden. Die eerste uren zaten de inkomers nog wat stiller bij elkaar. Hadewij, eerstejaars econometrie, noemde haar naam en studierichting, maar vertelde niet dat ze het eigenlijk een beetje spannend vond. Ellen, die al een heao-diploma heeft en daarom begint in het tweede jaar van economie, was wat zenuwachtig en toonde nog niets van haar bravoure. En Brian ('met een i' en afkomstig uit Amerika) liet alleen maar los dat hij tot januari een engelstalig programma volgt aan de economische faculteit. De ware reden voor zijn komst vertelde hij pas later op de dag; in de Preuverij, wanneer zijn tweede Wieckse Witte ("Very nice") wordt gerveerd. Hij wil net als de andere drie Amerikanen van groep 1 Europa zien. Italië, Eng-

Léanne Kuys (20) en Muriel ten Vaarwerk (20), keurig opgemaakte dametjes met paardestaarten, doen dat met overgave. Muriel plant direct een hoedje met naam en nummer op Linda's hoofd. De nieuwe 'broertjes en zusjes' die zich bij het groepje zullen aansluiten stellen zich aan elkaar voor, maar daar blijft het bij. Linda duikt in de zojuist verkregen plastic zak om alle nieuwe informatie uit te pluizen. En Frank, die met zijn lang wijd uitstaand kroeshaar zo'n onverschrokken indruk maakt, verdiept zich in het bouwen van een shagje. Het is wachten op het initiatief van de mentoren die nog druk bezig zijn hun T-shirts te bekladden met de tekst "Mamma Muriel" en "Mamma Léanne". Waarom ze mentor zijn geworden?: "Om de eer natuurlijk, en de gezelligheid. Het zou helemaal mooi zijn

als ons dispuut Amicitia er nog wat nieuwe leden aan overhoudt", kruipt er nog een dikke aap uit de mouw. De drijfveer "lekker een week lang zuipen", die bij sommige mannelijke mentoren bestaat, is de twee jonge moeders vreemd. Zij hebben gewoon zin in "een leuk groepje dat lekker gaat draaien".

Als groepje 48 compleet is haast ze zich uit het woelige gejoel, om op een stoepstander te strijken voor een kennismakingsrondeje. Vier jongens en zes meisjes aan de start van zeer uiteenlopende studierichtingen. Linda gaat Spaans doen aan de tolk-vertalerschool. Myrte, blond en bruinverbrand van het Italiaanse strand, gaat een sociaal pedagogische opleiding doen en de roodharige, expressieve Marije is door alle

selecties van de toneelschool gekomen. De rest van de groep heeft zich ingeschreven voor rechten of economie. Net als ze zich naar het Onze Lieve Vrouweplein willen begeven voor de lunch, komt Monique zich melden. Haar clubje was niet zo leuk, en in groepje 48 zag ze twee bekenden van haar oude school. Muriel en Léanne doen niet moeilijk; Eén dochter kunnen ze er nog wel bij hebben.

Op het terras zitten Marije en Michiel, een duidelijk Tragos-type, al gezellig 'in te tunen', het is of die twee elkaar al jaren kennen. Ook Linda en Christiaan, de 'stilleren' uit het gezelschap, hebben elkaar gevonden. Robin, een vriendelijke jongen met spierwit haar, verbaast zich over de drukte voor de ingang van de Onze Lieve Vrouwebasiliek; "Is dat een museum of zo?" Geduldig legt Muriel uit dat hij met z'n rug naar de Sterre der Zee, de trots van Maastricht, zit. Die avond staat er een barbecue van de Maastrichtse Dispuuts Federatie (MDF) op het programma, gevolgd door een kroegtocht langs zo'n twaalf café's en de tent op de Griend. Maar echt laat wordt het niet. "Ik denk dat iedereen om half twee wel in z'n bed lag", vertelt Léanne de volgende dag. Dat is maar goed ook, want de sportdag begint al vroeg. Het hele clubje is in sportief tenue op komen draven. Linda heeft zelfs haar buitenboordbeugel thuisgelaten. Alleen Frank ontbreekt, maar die had het dan ook wel heel laat gemaakt gisteravond. De groep blijkt het sportief erg goed te doen. Vooral Gladys krijgt veel eer. Haar

Model-mentorgroepje 48: toebereiding voor de bittere eindwedstrijd om de Veronicaboot (foto Nelis Tutkey)

kleine en fragiele pas bij het wel zeventig vertelt Marije ook geweldig zij verder terwil bast met bakke glibberig zeilt de ene in de Het fluitsignaal en er is alweer werken heel woon voor de trots. Dat ze ook Myrte en

Ouwe Lullen, Kleine Ettetertjes

"Ouwe Lullen moeten weg, Ouwe Lullen moeten weg, Ouwe Lullen staan alleen maar in de weg", zongen Van Kooten en De Bie. Een Ouwe Lul, dat is volgens de organisatoren van de Inkom iemand die voor 1969 is geboren. Ze hoeven niet weg, ze zijn welkom, maar als ze willen mogen ze in een apart groepje voor 24-plussers. Niet iedere Ouwe Lul deed dat, maar wel die van groep 302. De jongste Ouwe Lul in die groep was inderdaad 24, de oudste 52. En de mentoren? De mentoren waren allen 24-min en schrokken zich rot toen ze dinsdagmorgen pas te horen kregen dat ze een groep Ouwe Lullen moesten begeleiden. Weet je wanneer je echt een Ouwe Lul bent? Als je op dinsdagmorgen tijdens de Inkom - als kind uit 1965 - over de parkeerplaats van de Tongersestraat loopt te dwalen en door de mentoren van groep 302 wordt geroepen. "Hé jij daar, bij ons moet je zijn!" Ouwe Lul.

De oudste meneer ("Zeg maar Henk") heeft het na een dag Inkom wel gezien. Hier hoort hij niet thuis. Hij is reder, en zijn schip bevaart de wereldzeeën beladen met bosbouwproducten. Nu gaat hij rechten studeren. Vijfdejaars Manon (23) schrok een beetje van eerstejaars Henk (52). Hij was de eerste die zich meldde bij groep 302 en hij wilde al meteen de trui niet aan. Die trui hadden Manon en de twee andere mentoren gekocht voor alle groepsleden, vanwege het groepsgevoel. Die trui was meer iets voor zijn dochters, vond Henk. De andere oudere meneer heet Mark Oltheten. Hij is 45 jaar ("Zeg maar gerust een Ouwe Lul") en vader van vier kinderen, grootvader van een kleinkind. Hij gaat gezondheidswetenschappen studeren en zal

zich twee jaar lang huisvesten in een caravan op camping Dousberg. "Als ik 's nachts, na een Inkomfeest, over de camping sluipt, dan zie je de enkeling die nog wakker is denken 'wat is dat voor een viezerik?'" Hij is trouwens blij met de trui. Mark probeert in twee jaar af te studeren. Dat is ook de reden waarom hij zijn doorweekte domicilie in Maastricht heeft gekozen. Hij gaat doorstromen bij biologische gezondheidkunde. Dat mag omdat hij leeraar natuurkunde, scheikunde en biologie was. "Op het laatst duwde ik de kinderen door de muur", zo verklaart Mark zijn vroeged afscheid van het onderwijs. En omdat hij nog geen echte Ouwe Lul is moest er maar wat anders voor in de plaats komen. Groep 302 is een groep van helden. Magda Wullink is zo'n held. Zij zegde haar goedbetaalde baan op, verkocht haar huis in Weesp, zwaaide haar vrienden gedag en vertrok naar Maastricht om aan de RL te gaan studeren. Haar werk - zij gaf les aan een diëtistenopleiding - beviel haar goed, haar collega's minder. "Zij zijn egocentrisch, eigengereid en onbekwaam. De sfeer op school was zo verpest dat ik zeker wist dat als ik nog lang bleef, binnen de kortste keren de ziekteketen in kon." Dat moment wachtte Magda niet af en zij vertrok. Magda is sinds zes jaar weduwe. Weggaan

(foto Nelis Tutkey)

uit Weesp is geen vlucht. "Een paar jaar geleden zou het dat wel zijn geweest. Maar ik heb eerst rustig het rouwproces afgewacht en toen dat eenmaal achter de rug was, dacht ik: 'Zo. Nu wordt het eens tijd om het roer om te gooien.'" Haar vrienden verklaarden haar voor gek, praatten op haar in, wezen naar hun hoofd, en sommigen begrepen haar. Groep 302 gooit geen papier op straat en groep 302 laat een spreker uitpraten. Tijdens de opening van de Inkom gebeurt wat velen - in ieder geval de leden van groep 302 - tenenkrullend ondergaan. Drs. M. Verhulst, de secretaris van het college van bestuur, probeert de nieuwe eerstejaars welkom te heten maar een groot aantal aanwezigen is daar blijkbaar niet van gediend. Vanaf de allereerste zin die Verhulst uitsprekt wordt er gebruld, gezongen, gefloten en ritmisch geklapt. Er wordt niet gereageerd op wat er wordt gezegd, want er kan niks worden gezegd, er wordt gewoon gesaboteerd.

"Het zijn niet de eerstejaars, maar de mentoren die zo liggen te zieken", zegt mentor letje. "Typisch verschijnsel van verzet", zegt kenner Magda. "Jij gaat een beetje de baas zitten spelen, nou dan gaan wij infantiel liggen doen. Ja, die tijd heb ik toch wel gehad." "Het zijn gewoon kleine ettertjes", zegt een 'oudere' uit een andere groep. Groep 302 is niet saai, maar geniet in stilte. Neem Micosch Holland (25), een Duitser die hier aan de kunstacademie gaat studeren. Hij zwijgt, lacht vriendelijk, en vindt het allemaal erg witzig. Zijn landgenoot Orph Kara (25) komt Nederlandse woorden tekort om zijn lof te uiten over deze fabelhafte happening. Robbie en André, de benjamins van de groep, hebben moeite met uit te leggen wat er nou zo leuk was aan de bierestafette, maar dat het leuk was moet ik maar geloven. Magda heeft er spijt van dat ze woensdag al weg moet voor een eerder afgesproken zeilvakantie. En Mark? Na de wijnproeverij van donderdagmiddag werd niets meer van hem vernomen. Groep 302 haalt het einde niet. Bij de film van vrijdagavond is alleen mentor Manon nog over. De schrik van dinsdagmorgen was ongegrond, zegt ze, maar de volgende keer wil ze toch wel weer een groep jongeren. Volgens haar is het programma van de Inkom, met al dat gefeest, minder geschikt voor ouderen: "Je doet toch vooral mee aan de introductie om vrienden te krijgen. Ouderen hebben al vrienden."

s tputtingslag

n van vijftig mentorgroepjes dinsdag om van hen werden vier dagen lang clubje van 24-plussers hield het op. Maatgroep 48, braaf en verlegen, haalde voor niet. Anders lag dat voor groep 1. ns portfestijn om de hoogste eer, maar ighm half drie eensgezind naar de not kapot te krijgen dus.

uur kwam goed van 'pik...elhangen'. "Ze is er g...aan blijven hangen", tje... "En Robin was lig...atten bouwen", gaat...en Christiaan in blote...op hun kop over een...mogelijk water van...proberen te krijgen...er wordt gemeten, veel...cord gebroken. "Ze...en en ze gaan ge...ring", zegt Léanne...hun groepje vinden...Eerst had ik helemaal

geen zin in die Inkom, maar nu ben ik blij dat ik toch gegaan ben", zegt Bregje. Myrte voegt daaraan toe: "Een huisgenoot van mij ging al niet eens meer naar de sportdag omdat hij zo'n stom groepje had. Nou dan baal je wel". Langzamerhand beginnen de verhoudingen in het groepje zich af te tekenen. Linda en Christiaan willen eigenlijk liever hun eigen weg gaan. Christiaan heeft zich na de sportdag al bij een ander groepje aangesloten en Linda laat het 's avonds meestal afweten. Muriel: "Ze zei dat ze niet zo'n zin had om mee uit te gaan, terwijl dat juist het

belangrijkste is. Als je niet mee uit gaat krijg je ook minder snel een band. Iedereen was 's ochtends lekker duf terwijl zij er zo fris als een hoentje bij zat. De rest van de groep was gelukkig wel heel hecht. We hebben allemaal adressen uitgewisseld." Ondanks het enthousiasme heeft de groep toch voortijdig de Inkom verlaten. Muriel: "Ik geloof dat er uiteindelijk nog maar drie naar het eindfeest zijn gegaan. Vrijdagmiddag na de brunch zakte het animo om door te gaan. Iedereen was hartstikke moe en duf. Op een terras hebben we de week gezamenlijk afgesloten. Daarna vertrokken

de meesten naar huis. De één moest werken, de ander was gewoon bekap of wilde zijn verhaal kwijt aan zijn vrienden. Michiel moest per se naar huis om spullen op te halen voor de twee weken durende kennismakingstijd bij Tragos." Hij is de enige van het clubje die lid is geworden. De rest wil eerst beter om zich heen kijken en sowieso eerst zijn propaedeuse halen. "De mentoren probeerden ons wel vaak over te halen om lid te worden, dat vond ik wel raar", bekent Kirsten met een zacht stemmetje; "Ik hou niet zo van al die verenigingen." Dus geen nieuwe leden voor Amicitia? Muriel: "Helaas nog niet, maar ik nodig ze zeker uit voor een kennismakingsavond van het dispuut want er zitten hele leuke meiden bij."

Muriel en Léanne kijken, hoe kan het ook anders met zo'n braaf mentorgroepje, moe maar tevreden terug. "De groep werd steeds mondiger. De eerste dagen deden ze alles wat wij zeiden, later lieten ze wel blijken wat ze precies wilden. Toen merkte ik ook dat ze ons soms veel te studentikoos vonden. Dat komt denk ik omdat ze zelf nog een beetje verlegen zijn. Verder vond ik het vermoeiender dan ik had gedacht om vier dagen met de kids op stap te zijn. Vooral als ze niet vooruit te branden waren en je de hele tijd zelf het initiatief moest nemen. En dan die standaardgesprekken met de wat stilleren om ze erbij te houden. Bekaf ben ik ervan. Je hebt nooit eens even tijd voor jezelf. Eindeloos hang je op terrasjes tijdens de dooie uurtjes. Dat nekt je op den duur," zegt Léanne 'the day after' met schorre stem.

wel eens over nagedacht?

- pensioenbreuk
- flexibele pensioendatum
- V.U.T.
- lijfrente
- W.A.O. gat
- wijziging A.W.W.
- fiscaal voordeel
- belastingvrij sparen
- hoogste rendement

wel eens over gesproken?

pensioen adviesbureau pro civibus

tel. 020 - 570 82 08
Stadhouderskade 140
1074 BA Amsterdam

tel. 050 - 18 41 14
Spilsluizen NZ 11
9712 NR Groningen

Kelderrestaurant "de Hertog"
Vlees- vis en grillspecialiteiten
iedere dag (beh. za. + zo.) v.a. 17.00u
10 verschillende dagschotels
v.a. f 8,50
zondag v.a. 15.00u pannekoeken
Hertogsingel 104 - Tel. 043-253870

Te koop aangeboden:
in EIJSDEN
Nabij oude dorpskern ruim gelegen
vrijst. landhuis; geheel onderkelderd
met gr. hobbykr. (55m2). Beg. gr.: inp.
garage, living (72m2) met open haard,
dichte keuken, 2 terrassen, 4 slaapkrs.,
badk. met ligb. en douche. Inh. ca.
1000m3, bouwj. 1977, perc.opp. 810m2.
Vraagprijs: f 485.000,- k.k.
Te bevr: H. Jeukens, Kruisstraat 3,
6245 AL Eijsden, tel. : 04409-1227.

TOPTIEK®
KONTAKTLENZEN

GRATIS:
screentest + oogmeting

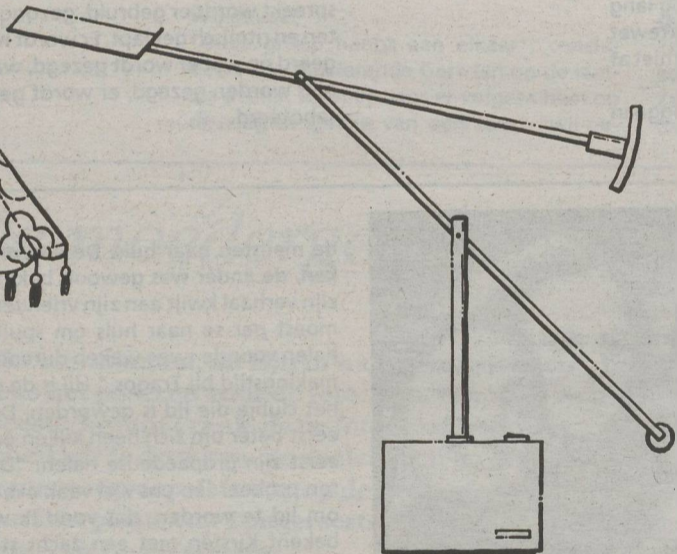
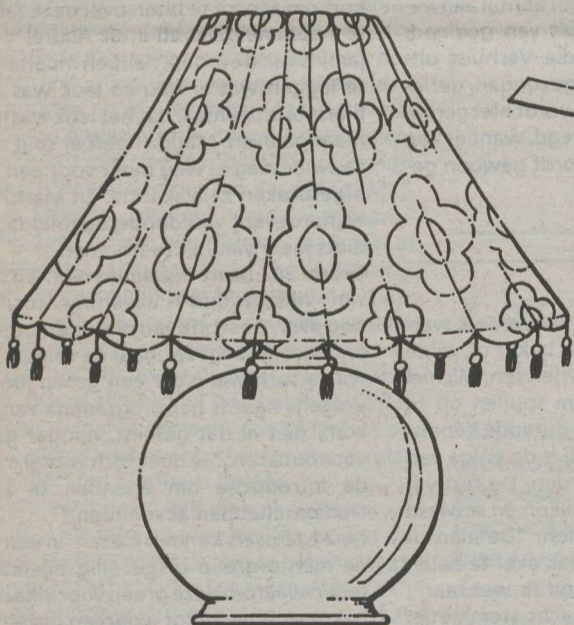
STUDENTEN KORTING

Extended Wear zachte lenzen van 295,- voor O.V. jaarkaart prijs

225.-
per paar incl. gratis
lensvloeistof voor een half jaar
GRATIS SERVICE-PAS
Toptiek accepteert ook elke
geldige lensservice-
pas voor 1993 van leveran-
ciers uit andere steden voor
dezelfde of gunstiger
voorwaarden.

Markt 28
6211 CJ Maastricht
043 - 217065

Je bepaalt toch ook zelf hoe je woont?

Zelfstandige studenten kiezen hun eigen verzekeraar.

Op jezelf gaan wonen betekent ook kiezen voor je eigen smaak. Natuurlijk hangt daar wel een prijskaartje aan. En, of je nu studiefinanciering ontvangt of niet, een vetpot is het studentenleven vrijwel nooit. Budgetteren zul je dus met beleid moeten doen. Te beginnen bij de premie voor je ziektekostenverzekering. Want dat is een absoluut noodzakelijke uitgave, die beperkt dient te blijven zonder dat je aan de kwaliteit van die verzekering concessies

hoeft te doen. Bij de SSGZ ben je verzekerd van een uitstekende dekking van je ziektekosten. Een veilig gevoel. En bij de SSGZ betaal je niets teveel. De keus lijkt ons dus helemaal niet zo moeilijk.

SSGZ Studenterverzekeringen
01719-70882

Zelfstandige studenten regelen hun zaken zelf. Kiezen zelf hun vrienden en vriendinnen, hun dagelijkse menu, hun studierichting en hun verzekering. Je laat toch ook je interieur allang niet meer door een ander bepalen?

Meer informatie over je eigen ziektekostenverzekering? Bel met de speciale SSGZ Infolijn: 01719 - 70882 (8.00 - 17.00 uur). Of stuur de bon in.

Bon voor meer informatie

Ja, stuur mij meer informatie over de ziektekostenverzekering van SSGZ.
 Ja, stuur mij meer informatie over de Studenterverzekering (inboedel/aansprakelijkheid/ongevallen/PC) van SSGZ.

Heb je recht op Studiefinanciering WSF 18+ JA NEE MAN VROUW

Naam: _____
Voorletters: _____
Adres: _____
Postcode: _____
Plaats: _____
Telefoon: _____

Stuur deze bon in een envelop zonder postzegel aan: SSGZ, Antwoordnummer 10070, 2200 VB Noordwijk.

DE BOEKENBEURS: ÉÉN GROTE ONTDEKKING!

GRATIS TOEGANG

3 DAGEN LANG BETAAL NIET MEER...

WANT HET KAN OOK MET MINDER!

De Centrale Boekhandel koopt in Amerika en Engeland wetenschappelijke boeken 'per kilo' in. Duizenden prachtige tekstboeken, manuals, atlanten, referentie- en studiegidsen, geven wij een 'tweede leven'. Op deze wijze gaat er een wereld voor je open. Waarom de nieuwste, als de voorlaatste druk zo goed als nieuw is? Profiteer ervan: bouw nu je eigen bibliotheek op. Altijd onder handbereik en vergeet niet:

KOPIËREN IS DUURDER

DUIZENDEN TITELS, VOOR ELK VAKGEBIED O.A.:
MANAGEMENT / ECONOMICS
MARKETING / BIOLOGY / COMPUTER
TECHNICAL / MATHEMATICS / STATISTICS
CHEMISTRY / ENGINEERING / MEDICAL
ELECTRONICS / LABORATORY
PSYCHOLOGY / SOCIOLOGY / HISTORY
ANATOMY / ASTRONOMY / ENZ.

HUMAN PHYSIOLOGY RHOADES & PLANTZER 943 pag. Alweer 10e n. volbreiter. Deze kans mag je niet laten lopen. Bestelprijs f 29,90. **AFHAALPRIJS 24,90**

MARKETING MANAGEMENT KOTLER 6th.ed., 777 pag. Analysis, planning, implementation & control. A world leading textbook in marketing. Van f 95,-. **Nu f 14,90**

HARRISON'S PRINCIPLES OF INTERNAL MEDICINE Braunwald e.a., 11th.ed., 2250 pag. The university topi all over the world. Complete editie. **Nu f 69,90**

HORNGREN'S INTRO TO MANAGEMENT ACCOUNTING 7th.ed. 762 pag. Waarom Vakstaar met het uitbreiden. haad snel het hele boek voor u stantprijs **Nu f 9,90**

ROITTS ESSENTIAL IMMUNOLOGY 6th.ed. 286 Pag. Een ware klassieker sedert 22 jaar. Van f 79,-. **Nu f 19,90**

STEDMAN'S MEDICAL DICTIONARY 24th. illustrated ed., 1725 pag. Sedert 1911 een groots standaardwerk. **f 29,90**

CLINICAL CARDIOLOGY Sokolow/McIlroy, 4th.ed. 661 pag. Reeds in 8 talen vertaald. **Nu f 14,90**

DARNELL'S MOLECULAR CELL BIOLOGY 1192 pag. De laatste 50 ex. Nu alléén op de beurs: **f 34,90**

GUIDE TO PHYSICAL EXAMINATION & HISTORY TAKING Bates, 4th.ed. 661 pag. Leerzaam & helder. **Nu f 39,90**

OPHTHALMOLOGY PRINC & CONCEPTS Newell, 6th.ed. 609 pag. Basaal & klinisch meesterlijk. **Nu f 24,90**

SABISTON'S ESSENTIALS OF SURGERY 1250 pag. A modern biological practice. Van f 95,-. **Nu f 19,90**

9 SEPTEMBER 11.00-22.00 uur **10 SEPTEMBER 11.00-22.00 uur** **11 SEPTEMBER 10.00-17.00 uur**

TIP Wees er tijdig bij, want dit wordt echt uniek en dan geldt **OP=OP**

DE CENTRALE BOEKHANDEL
TEL. 03402 - 4 74 00 • FAX 5 09 08

U JAARBEURS UTRECHT

WACHT MET AANSCHAF NIET MISSEN

Kopij voor het Bulletin inleveren bij onderstaande contactpersonen voor het gemelde tijdstip, in de week voorafgaand aan de publicatie. Met vragen of opmerkingen kunt daar ook terecht.

FdAW (vakgr./comm./studiever.): R. Peters, Fac.Bur., Kapoenstraat 2, tel. 883487, voor woe. 12.00 uur.

FdEW (vakgr./comm./studiever.): B.Staveaux, Fac.Bur., Tongerestraat 53, tel. 883705, voor do. 12.00 uur.

FdG (vakgr./comm./studiever.): R.le Doux, Fac.Bur., niveau 3, kamernr. 3226, UNS 50, tel. 881448, voor woe. 12.00 uur.

FdGW (vakgr./comm./studiever.): A.Bastiaens, Bur.Onderwijs, UNS 50, niveau 1, kamernr. 1.249, tel. 881455, voor ma. 12.00 uur.

FdR (vakgr./comm./studiever.): A. Kessen, Bur.Onderwijs, Zwingelput 4, tel. 883004, voor woe. 13.30 uur.

Studenten(sport)ver./studentenpastoraten: N.Plompen, Stud.zaken, Lenculenstraat 26, tel. 883354, voor woe. 16.00 uur.

Instituten behorend bij een faculteit: bij bovengenoemde facultaire contactpersoon.

Uitsluitend berichten die niet onder een van bovenstaande categorieën vallen: PR & Voorlichting, Bouillonstraat 3, tel. 883081, voor vrij. 12.00 uur. Berichten over externe activiteiten worden alleen opgenomen als er plaats is.

UNIVERSITEIT ALGEMEEN

Opening Academisch Jaar

Op 6 september, om 16.00 uur, wordt het academisch jaar geopend met een academische zitting in de Aula. De openingsrede wordt uitgesproken door prof. John H. Dunning, emeritus hoogleraar International Business van de University of Reading (England) en hoogleraar International Business aan de Rutgers University (USA) 'Globalisation: New Challenges for the Teaching in International Business'. Verder wordt het wordt genomen door dr. K.L.L.M. Dittrich, lid van het College van Bestuur van de RL ('Omzien in bewondering') en drs. P.C. Hilderink, voorzitter van de Universiteitsraad van de RL ('Ondernemende universiteitsethiek').

Dr. H.F.P. Hillen hoogleraar Medische oncologie

Het CvB heeft dr. H.F.P. Hillen per 1 oktober benoemd tot hoogleraar Interne geneeskunde, in het bijzonder Medische oncologie. Hillen is internist in het Catharina Ziekenhuis in Eindhoven.

Promotie drs. A.H. Mudde

Op 2 september, om 16.00 uur, verdedigt drs. A.H. Mudde zijn proefschrift 'Effects of subclinical hyperthyroidism on bone and heart'. Promotor is prof.dr. A.C. Nieuwenhuijzen Kruseman.

Een verhoogde werking van de schildklier (hyperthyroïdie) kan worden vastgesteld door het bepalen van het gehalte aan schildklierhormonen in het bloed. Sommige mensen met een kropgezwel (struma) blijken echter een normaal gehalte schildklierhormonen te hebben. In dit onderzoek werd bij 77 vrouwen met struma nagegaan welke gevolgen dit heeft. Aart H. Mudde is internist in het Slingeland Ziekenhuis in Doetinchem.

Promotie drs. R.H. Houtepen

Op 3 september, om 14.00 uur, zal drs. R.H. Houtepen zijn proefschrift 'Op zoek naar een goede ouderdom. Liberalisme, communitarisme en gerontologie' verdedigen. Promotor is prof.dr. P.J. Thung. De dissertatie van drs. Houtepen gaat over de vraag welke argumentatiestrategie het meeste perspectief biedt om de participatie, integratie en emancipatie van ouderen in onze samenleving te bepleiten. Hij concludeert dat het communitarisme geen geschikt alternatief vormt voor het liberalisme, maar kan bijdragen aan een andere opvatting over de aard van het liberalisme. Ten aanzien van ouderen houdt dit in dat men binnen een liberaal kader niet alleen moet letten op een rechtvaardige verdeling van sociale goederen. Men moet ook onderzoeken hoe deze sociale goederen het best bij zouden kunnen dragen aan een eigen identiteit van ouderen en een eigen betekenis van de ouderdom. Rob Houtepen is universitair docent bij de vakgroep Gezondheidsethiek en Wijsbegeerte.

Promotie drs. T.D. Zijlker

Op 3 september, om 16.00 uur, verdedigt drs. T.D. Zijlker zijn proefschrift 'The external approach for septorhinoplasty'. Promotor is prof.dr. E.H.M.A. Marres. Een totale neuscorrectie (rhinoplastiek) is een veelzijdige chirurgische behandelingsmethode voor diverse functionele en esthetische klachten. Sinds 1970 wordt steeds vaker de externe benadering toegepast, waarbij een insnijding wordt gemaakt in de huid onderaan de neusbasis, waarna de bedekkende huid gedeeltelijk omhoog wordt geklapt. Drs. Zijlker onderzocht de waarde van de externe rhinoplastiek voor de patiënt met functionele en/of esthetische neusklachten. Tammo Derk Zijlker werkt bij de afdeling KNO van het De Wever Ziekenhuis in Heerlen.

Hewlett-Packard Strategieprijs '93

Scripties die in het kader van een doctoraalstudie aan een Nederlandse universiteit zijn geschreven kunnen meedingen naar de Hewlett-Packard Strategieprijs '93. De prijs bedraagt f 20.000, te gebruiken voor educatieve doeleinden. Info: mw. J.M. Verheijden en H. Chr. de Wilde, tel. 070 - 318 02 69.

Interuniversitair expertisecentrum ProGAMMA

Het interuniversitair expertisecentrum ProGAMMA bundelt expertise op het gebied van computertoepassingen binnen de gammawetenschappen. Het is een samenwerkingsverband van de UvA, de KUB, de RUG, de KUN, de UT en de UU/FSW. Op 28 sept. organiseert ProGAMMA een informatiedag over ProGAMMA's dienstverlening aan medewerkers van aangesloten universiteiten. Locatie: UCI van de K.U. Nijmegen. Info: iec ProGAMMA, tel. 050 636900, fax 050 636687, E-mail gamma.post@gamma.rug.nl.

Cursus Ontwikkelingsproblematiek in Leiden

Op 13 sept. begint een interfacultaire cursus Ontwikkelingsproblematiek aan de RUL. Colleges zijn op maandag- en woensdagmiddagen. Centraal thema is 'Ontwikkelingsproblematiek in Nederland'. Info: tel. 071-273417, 273878 of 273411.

Joods Ontmoetingscentrum

Het Joods Ontmoetingscentrum Maastricht staat open voor mensen met een joodse achtergrond en houdt maandelijks bijeenkomsten afgewisseld met cafeavonden en familiebijeenkomsten. Informatie ma t/m do van 18.00 tot 20.00 uur 043-254730.

Seminar personeelsmanagement

Voor leidinggevenden in het wetenschappelijk bedrijf organiseert P&O op 3 november het seminar Flexibiliteit en mobiliteit in het wetenschappelijk bedrijf. Uitgenodigd worden o.a. hoogleraren, universitaire hoofddocenten en representanten van werknemers. Een seminar met concrete aanwijzingen voor personeelsmanagement op het niveau van vakgroepen. Info en inschrijving: P&O, mw.M.Tijssens, tel. 3191

Herkansing Ontwikkelingsproblematiek

Op woensdag 22 september van 10.00-13.00 zal een hertoets plaatsvinden voor het blok Interfacultaire inleiding in de ontwikkelingsproblematiek (cursus 92/93). Vooraf s.v.p. aanmelden bij C. Leonards, tel. 043-883227 of 883314. Lokatie: Kapoenstr. 2, kamer 0027.

Universiteitsbibliotheek

Openingstijden/ Opening Hours

academisch jaar 1993/1994 (m.i.v. 30-8-1993)

Bibliotheek/Studielandschap Geneeskunde/Gezondheidswetenschappen

ma t/m do 09.00 - 21.00 uur; vr 09.00 - 19.00 uur; za 09.00 - 16.00 uur

Bibliotheek Bonnefanten

ma, wo, do, vr 09.00 - 18.00 uur; di 09.00 - 21.00 uur; za 10.00 - 14.00 uur

Studielandschap Economie ma, wo, do 09.00 - 19.00 uur; di 09.00 - 21.00 uur; vr 09.00 - 18.00 uur; za 10.00 - 14.00 uur

Studielandschap Cultuur- en Wetenschapsstudies/FdAW

ma, wo, do, vr 09.00 - 18.00 uur; di 09.00 - 21.00 uur; za 10.00 - 14.00 uur

RL-AGENDA

Promoties en inaugurele- of afscheidsredes vinden plaats in de Aula, Tongerestraat 53. Informatie: Rectoraat, 883096/883210

02-09 Promotie A. Mudde, 16.00 uur

03-09 Promotie R.H. Houtepen, 14.00 uur

03-09 Promotie T. Zijlker, 16.00 uur

09-09 Promotie M.A. Maaskant, 14.00 uur

10-09 Inauguratie J. Hagedoorn, 16.00 uur

15-09 Afstuderen 1e lichting M.G.K.-studenten, 16.00 uur Blauwe zaal, UNS 50

17-09 Promotie A.M.N.G. van Attekum, 14.00 uur

17-09 Promotie A.H. Borghans, 16.00 uur

22-09 Lezing prof.dr. H.M. van Praag, RL, "Serotonine-gerelateerde, angst en agressie geïnduceerde, stress-geprecipiteerde depressies. Een psycho-biologische hypothese" 'Posjet' Vijverdal, 16.30 uur, info: Y. Stevens 043-877440

23-09 Promotie R. van Diest, 16.00 uur

24-09 Promotie B. Walstra, 16.00 uur

30-09 Promotie H.J.J. Kessels, 14.00 uur

30-09 Promotie H.H.C. Lichtenbeld, 16.00 uur

29-09/01-10 Workshop ter gelegenheid van het emeritaat van prof.dr. G. Hofstede (FdEW): Intercultural Cooperation in Europe. Inlichtingen bij prof.dr. J.D.P. Kasper, FdEW, 883811

01-10 Afscheidsrede G.H. Hofstede, 16.00 uur

30-09 t/m 03-10 Congres voor European

Association of Labour Economists: FdEW/ROA

06-10 Lezing prof.dr. J. Mendlewicz, VUB, "Genetic aspects of depressive disorders", 'Posjet' Vijverdal, 16.30 uur, info: Y. Stevens 043-877440

07-10 Promotie F.W. Vreeling, 14.00 uur

07-10 Promotie Y.M.W. Janssen, 16.00 uur

8-10t/m10/10 9e jaarlijkse Conferentie van ASERCCA (Association for European Research on Central America and the Caribbean)aan de FdEW.

08-10 Inauguratie M. Borgers, 16.00 uur

14-10 Promotie J.F.B.M. Fiolet, 13.00 uur

14-10 Inauguratie A.H.R.M. Denie, 16.00 uur

15-10 Lezing L. Tindemans: de neutraliteit en het gemeenschappelijk buitenlands- en veiligheidsbeleid van de Europese gemeenschappen, Zw 4 collegezaal, 16.00 uur

15-10 Promotie J.L.M. Konsten, 14.00 uur

15-10 Promotie C.I.M. Dijkman-Caes, 16.00 uur

21-10 Inauguratie R.M. Leidl, 16.00 uur

22-10 Promotie V.H.J.M. Kranen-Mastenbroek, 14.00 uur

22-10 Promotie M.C.M. Vendrik, 16.00 uur

27-10 Promotie F.R.J. Verhey, 16.00 uur

28-10 Promotie K.W.H. Wodzig, 14.00 uur

28-10 Promotie R.M.M. Kleijkers, 14.00 uur

03-11 Flexibiliteit en mobiliteit in het wetenschappelijk bedrijf. Intern RL-seminar voor leidinggevenden in het wetenschappelijk bedrijf. Info en inschrijving: P&O, mw.M.Tijssens, tel. 3191

03-11 Lezing prof.dr. C.D. Kaplan, RL, "On the detoxification of polydrug abusers", 'Posjet' Vijverdal, 16.30 uur, info: Y. Stevens 043-877440

03-11 Studiedag RL-personeelsbeleid. Info: P&O L.Leunissen tst.3194 en T.Gybls tst.3181

04-11 Inauguratie M.P. Dieijen-Visser, 16.30 uur

5-11 Lezing L. Tindemans: de ontwikkelingspolitiek van de

17-11 Lezing dr. G. Koerselman, Lucasziekenhuis A'dam, "Psychiatrie tussen Geneeskunst en Geneeskunde", 'Posjet' Vijverdal, 16.30 uur, info: Y. Stevens 043-877440

Europese gemeenschappen, Zw 4 collegezaal, 16.00 uur

17-11 Promotie P.T. van Assema, 14.00 uur

18-11 Promotie L.M.A.B. van Bortel, 14.00 uur

18-11 Promotie M.S.R. Segers, 16.00 uur

19-11 Inauguratie Prof. mr. M.G. Faure, 16.00 uur

24-11 Lezing L. Tindemans: het sociaal Europa, Zw 4 collegezaal, 16.00 uur

24-11 Promotie A.L.V. van Bommel, 16.00 uur

25-11 Promotie A.Dimovsky M.D., 14.00 uur

25-11 Promotie J.M. Blanco Fernandez, 16.00 uur

26-11 Lezing L. Tindemans: de Europese grondwet, Zw 4 collegezaal, 16.00 uur

Computerruimte FdAW

ma t/m vr 09.00 - 17.00 uur

Studielandschap Rechten

ma t/m do 09.00 - 23.00 uur; vr 09.00 - 21.00 uur; za 10.00 - 17.00 uur

Bibliotheek Jezuieten

di, wo, do 09.00 - 12.00 uur en volgens afspraak

Bibliotheek Vijverdal

ma t/m vr 09.00 - 17.00 uur

STUDENT EN ZAKEN

Studentendecanaat

De inlooppreekuren zijn op di. en do. van 14.00 - 16.00 u. Lenc.str. 26, K. 310B.

De telefonische spreekuren zijn alleen op ma. en di. van 13.30 - 14.00 u. tel. (043) 883354

EG-STUDENTEN KUNNEN VERGOEDING COLLEGELD KRIJGEN

Studenten die de nationaliteit bezitten van een land uit de EG en die een Nederlandse opleiding volgen waarvoor recht op Studiefinanciering bestaat, kunnen in aanmerking komen voor vergoeding van het collegegeld. Men moet aan een aantal voorwaarden voldoen. De vergoeding voor het thans lopende studiejaar '92-'93 kunnen tot het einde van het studiejaar worden aangevraagd. Vergoedingen voor het studiejaar '93-'94 moeten voor 31 dec. '93 worden aangevraagd. Voor info: Steunpunt Studiefinanciering of Studentendecanaat.

Openingstijden secretariaat SZ:

ma. en di. en wo. 13.30-16.30 u., do. 9.00-12.00 u en 13.30-16.30 u, vrij. 9.00-12.00 u.

Studentenpsycholoog

Voor een gesprek met de studentenpsycholoog Ruud vd Berg, kun je een afspraak maken via het secretariaat Studentenzaken, Len.26, kamer 0310B, 883354.

Steunpunt Studiefinanciering

Openingstijden: ma. t/m vr. 09.00-12.00 u. en 14.00-16.00 u., tel. 06-3212 151, Len.26.

Infotheek voor Studie en Beroep.

Openingstijden: ma. di. en do. 13.00-17.00 u, wo. en vr. 09.00-13.00 u, bou 11, kamer 0217, Tel. 883351 / 883518.

NS GEEFT EX-STUDENTEN KORTING

Studenten die na afloop van hun studie de OV-studentenkaart op het postkantoor inleveren, krijgen t/m 31 december 1993 een eenmalige korting van f 25,- op een Jongerenkaart of Rail-Aktief-kaart. In ruil daarvoor krijgen ze op het postkantoor een ontvangstbewijs met een tegoedbon ter waarde van f 25,- die een maand geldig blijft.

De Jongerenkaart en Rail-Aktief-kaart (normale prijs f 99,-) zijn een jaar geldig en geven op maandag t/m vrijdag 40% korting op treinreizen na 9.00 u. In het weekend en in de maanden juli en augustus mag er ook vóór 9.00 u op worden gereisd. Bovendien kan men gebruik maken van weekend- en avondretours, waarbij de korting kan oplopen tot 65%.

De jongerenkaart is er voor iedereen t/m 25 jaar. Wie ouder is koopt de Rail-Aktief-kaart. Met beide kaarten zijn de kosten van de aanschaf al na enkele treinreizen terugverdiend, zeker als gebruik wordt gemaakt van de aankoopkorting.

Integrand

Integrand is gehuisvest in de Abtstraat 4, 6211 LS Maastricht, tel. 883353/97. Dagelijks geopend van 9.00-12.30 en 13.30-17.00 u. Kom je inschrijven voor werkopdrachten op academisch niveau.

Studentenvakbond NSEM

Wij zijn er voor de student! Dus heb je vragen over of problemen met studiefinanciering, onderwijszaken, milieuzaken e.d.: bel: 883142. Wij bellen terug.

R.K. studentenpastoraat Maastricht

Iedere do. om 19.30 u. en zo. om 10.30 u. is er een viering van de H.Mis, voorgedaan door de R.K. studentenpastor dhr. F.Peró. Adres: Boschstr. 97, societeit "In de Fortuyn". Na afloop: koffie. Iedereen welkom!

Agenda Tafelstraat 13

di. 7 + wo. 8 sept. 20.00 u. kennismakingsavond

Plaats: Tafelstraat 13.

Op deze avonden wordt er iets verteld over de groepen en andere activiteiten van het komende seizoen. Je kunt nader kennismaken met het programma en met andere deelnemers. En, je kunt je aanmelden. Telefonische info en aanmelding is mogelijk; vraag het jaarprogramma aan! Tel. 215651.

Agenda AEGEE

elke di. 22.00 u. borrel in café Metamorfoos,

Kleine Gracht 40-42

6-12 sept. European School, Salerno.

8 sept. EUROPEAN PRIME NIGHT PARTY, Veronicaboot.

8-17 sept. Summer Course Aqua, Utrecht.

17 sept. vierde diesviering AEGEE-MAASTRICHT.

17 sept. lezing door Eppo Jansen in het kader van de vierde diesviering.

22 sept. excursie naar de ENCI.

24-26 sept. Presidents' Meeting, Santander.

MST

Wil je meer uit je studie bedrijfseconomie halen dan theoretische kennis? Schrijf je dan nu in bij MST voor een interessante werkopdracht. Kom langs voor meer informatie op ons kantoor in de Abtstraat 4 van ma. t/m vr. van 13.30 tot 16.30. Tel: 883927

LV&S

Start programma LV&S 93-94

Ma. 6 sept. start het nieuwe programma LV&S 93-94. Introductieperiode: 6 t/m 24 sept.; het programma gratis toegankelijk bij die activiteiten waar met "eigen" RL-docenten wordt gewerkt. Deze acti-

Iedereen heeft een ziektekostenverzekering nodig. Waarom zou je dan niet meteen voor de prettigste kiezen. LIASS ziektekostenverzekeringen geven een ruime dekking voor een lage premie. Ziektekosten worden soepel en snel afgehandeld waarbij een vriendelijke en service-gerichte opstelling centraal staat. LIASS werkt bovendien zonder winstoogmerk. En dat is een voordeel waar jij direct van profiteert. Wil je rustig slapen en prettig verzekerd zijn, vraag dan de gratis brochure aan of bel ons 043-258989.

GELUKKIG HEBBEN WE

LIASS.

Stuur mij gratis en geheel vrijblijvend een offerte met nadere informatie over de diverse keuzemogelijkheden.

Naam: ..... m/v

Adres: .....

Postcode/Plaats: .....

Tel. privé: ..... Tel. zaak: .....

Leeftijd Man: ..... Vrouw: .....

Leeftijd kind(eren): ..... / ..... / .....

onderwijs student

Nu verzekerd bij: .....

Ik wens wel/geen bezoek aan huis

Stuur deze bon in een gesloten envelop zonder postzegel naar.

LIASS, Antwoordnummer 1361, 6200VB Maastricht.

LIASS
ZIEKTEKOSTENVERZEKERINGEN

viteiten vinden plaats in sporthal Randwijck (het zwembad geeft dus geen gratis toegang tijdens deze periode). Voor het aanvragen van sportkaarten en het inschrijven voor cursussen kan men terecht bij de balie van buro LV&S. Openingstijden balie: ma. 13.00-16.30 u + di. t/m do. 09.00-12.00 u en 14.00-16.30 u.

Cursussen

De volgende cursussen worden georganiseerd: ballet (klassiek), duiken, fitness, frisbee, golf, hockey, indische dans, jongleren, kajak, moderne dans, paardrijden, rock & roll, squash, tennis in- en outdoor, weerbaarheid, yoga en zelfverdediging. Voor meer info zie de speciale cursusfolders die te verkrijgen zijn bij buro LV&S. De sportkaart is verplicht voor alle cursussen.

Interne competities

Begin oktober starten de volgende competities: badminton, veldhockey, volleybal en zaalvoetbal. De sportkaart is verplicht voor alle leden van een team. Meer info en inschrijven bij buro LV&S.

Pauze-sport programma

Vanaf 6 sept. bestaat de gelegenheid om op werkdagen in sporthal Randwijck bewegen op muziek (ma.di.do.vr.), fitness (wo. onder leiding), konditietraining (ma.di.do.vr.) en skip (wo.) van 12.30-13.30 u. te doen. Tevens is er ruimte tot vrij zaalgebruik (instuif) op di. en do. van 12.30-13.15 u. zoals badminton, volleybal, zaalvoetbal etc. Voor alle activiteiten geldt: met sportkaart gratis, anderen betalen f 3,- per keer.

Zwemmen

Tov vorig jaar zijn de tijden enigszins gewijzigd en is er een extra zwemtijd bijgekomen. Deelname is mogelijk via sportkaart of zwemabonnement. Ook zijn de losse zwemkaartjes op benedengenoemde tijden te gebruiken. Deze zwemkaartjes zijn te verkrijgen bij de receptie, Tongersestr. 53 tijdens kantooruren en in sporthal Randwijck dagelijks tussen 17.15-20.00 u. à f 3,- per stuk. Zwemtraining: ma. 21.30-22.30 u. in zwembad Dousberg. Recreatief zwemmen: ma. en di. 18.30-19.30 u. in zwembad Dousberg. en do. 21.15-22.15 in zwembad Heer.

Mededeling werkgroep Vliegende Hollanders

Attentie Vliegende Hollanders (jongeren die vele jaren in het buitenland hebben gewoond). Waddenweekend 18+19 sept.: wandelen en zeehondenrecherche bezoek. Meer info bel: Gitte 020-6424366, Michela 071-125472 of Alma 030-514284.

Nederlandse Studenten Sport Stichting (NSSS)

De NSSS zoekt bestuursleden (2 dagen per week) voor het komende bestuursjaar van 1 nov. '93 t/m 1 nov. '94. De NSSS is met 63.000 sportkaarthouders de grootste studentenorganisatie van Nederland. Het bestuur bestaat uit: voorzitter, secretaris, penningmeester, 2 commissarissen sport. Als NSSS bestuurslid krijg je een vergoeding van f 3200,- per jaar. Reakties voor 13 sept.: NSSS, Nieuwe Koekoekstraat 97, 3514 EC Utrecht, 030-731265.

STUDIUM GENERALE

In de week van 27 sept. start het Studium Generale weer met **cursussen beeldende vorming, fotografie, jazzimprovisatie en theater kijken**. Deelname staat open voor studenten en medewerkers van de RL en de Hoge Hotelschool Maastricht. De cursussen bestaan uit 10 lessen (theater kijken: 5 lessen) en vinden plaats in het Löstheater (Achter de Barakken 31a) m.u.v. de cursussen fotografie en jazzimprovisatie, die vinden resp. plaats in het Kumulus-gebouw (Herbenusstraat 89) en in het Conservatorium (Bonnefantenstraat 15). Inschrijven **vóór 20 sept.** bij het bureau SG, tel.: 043-883541 (9.00-12.30 u.).

Het betreft de volgende cursussen:

Zw/w fotografie voor beginners (ma. 15.30-18.00 u.)

Kosten: f 125,- (stud.) / f 160,- (medw.)

Portret -en modeltekenen (ma. 20.00-22.00 u.)

Kosten: f 130,- (stud.) / f 165,- (medw.)

Zw/w fotografie voor gevorderden (di. 15.30-18.00 uur)

Kosten: f 125,- (stud.) / f 160,- (medw.)

Aquarellen (di. 18.00-20.00 u.)

Kosten: f 95,- (stud.) / f 130,- (medw.)

Tekenen naar de waarneming (di. 20.00-22.00 u.)

Kosten: f 95,- (stud.) / f 130,- (medw.)

Model in kleur (wo. 20.00-22.00 u.)

Kosten: f 130,- (stud.) / f 165,- (medw.)

Basiscursus beeldende vorming (do. 18.00-20.00 u.)

Kosten: f 95,- (stud.) / f 130,- (medw.)

Schilderen (do. 20.00-22.00 u.)

Kosten: f 95,- (stud.) / f 130,- (medw.)

Theater kijken (zo. 20.00-22.00 u.)

Kosten (incl. 5 voorstellingen): f 85,- (stud.) / f 100,- (medw.)

Jazz (leestijd nog onbekend)

Kosten: f 100,- (stud.) / f 150,- (overigen).

WETENSCHAPSWINKEL

De Wetenschapswinkel is een afdeling van de Dienst Studentenzaken die studenten de gelegenheid biedt hun onderwijsinspanningen te combineren met maatschappelijke dienstverlening. Bovendien doet men ervaring op met klantgericht werken. Geboden wordt verder o.a.: kantoorfaciliteiten en publiciteit voor het eindrapport.

Bij de Wetenschapswinkel staan nog enkele onderzoeksvragen open:

-Bejegening van vrouwen met mastopathie (goedaardige borstgezwel-

len) door artsen en andere hulpverleners (GW);

-Evaluatieonderzoek van de activiteiten van een Maastrichts vrouwen-

centrum (GW, B & B)

-Vergelijkende studie nieuwe regelgeving wet voorzieningen gehandi-

capten met huidige regelingen (Gezondheidsrecht)

-Vergelijking van de wijze waarop diverse gemeenten in Limburg

mondiaal beleid in het gemeentelijke beleid hebben geïmplementeerd

(Rechten)

-Vanuit een wijk in Maastricht wordt gevraagd om een onderzoek naar

de toegankelijkheid van deze wijk voor gehandicapten (GW/Bewe-

gingswet.)

-Marketingonderzoek 't Gilde, een organisatie van oudere vrijwilligers

die vakkennis doorgeven aan jongeren. (Economie)

-Actiemogelijkheden (persoonlijk en/of collectief) voor werknemers die

met vermoedelijk gevaarlijke stoffen (Rechten, Arbeidsrecht en Privaatrecht)

De onderzoeken kunnen als onderwijsverplichting gelden: jaarwerkstuk, opstel, paper, (eind)scriptie. Begeleiding vanuit de faculteiten is toegezegd.

Meer info: Wetenschapswinkel, Looiersgracht 14, tel: 883120/883529.

BUREAU INTERN. SAMENWERKING

Cursus Wereldwijd Maastricht

Overal op de wereld groeien steden explosief. Vooral in landen in het zuiden. Maar bieden de steden mensen wel een huis? De meeste steden lijken haar bewoners alleen maar ellende en armoede te bieden. Nieuwe sloppenwijken ontstaan op steile hellingen, basisvoorzieningen ontbreken, mensen overleven op afvalbergen.

In een cursus van 10 bijeenkomsten wordt op zoek gegaan naar antwoorden. De cursus is bedoeld voor iedereen die geïnteresseerd is in Noord-Zuid vraagstukken en voor ieder die op zoek wil gaan naar de oorzaken en gevolgen van de stadsproblematiek. Kosten: f 35,-.

Informatie: COS-Limburg, tel. 043-255655 (G. Houben)

Beurzen voor Groot-Brittannië

Ook voor het academisch jaar 1994/95 stellen de British Council en de Foreign & Commonwealth Office weer beurzen beschikbaar voor postdoctorale/post-HBO studie en onderzoek in het Verenigd Koninkrijk. In totaal zullen ongeveer 20 studenten enige financiële ondersteuning krijgen. Aanvragen van zowel studenten die voor september 1994 zullen afstuderen als van reeds afgestudeerden en aio's zijn welkom. Bij de selectie wordt met name gekeken naar de motivatie: de beurzen zijn bedoeld voor diegenen die met het oog op hun toekomstige carrière kunnen profiteren van expertise welke expliciet op Britse universiteiten en colleges aanwezig is.

Deadline: 21 oktober.

Meer informatie: Ina Engelen, tel. 883211 (08.00-12.00 uur).

Europese carrière voor hooggekwalificeerde universitair afgestudeerden

De Commissie van de Europese Gemeenschappen organiseert twee vergelijkende onderzoeken voor de aanwerving van 300 ambtenaren met een vaste aanstelling en een gevarieerde en interessante functie. De examens zullen eind 1993, begin 1994 plaatsvinden. Categorieën:

1. Pas afgestudeerden; alle studierichtingen.

2. Afgestudeerden met minimum twee jaar werkervaring; examenopties: recht, economie/statistiek en algemeen beheer.

Meer informatie: Ina Engelen, tel. 883211.

Openingstijden

Het spreekuur 'Studeren in het buitenland' voor studenten en medewerkers wordt gehouden op woensdag- en vrijdagochtend van 09.00 - 11.30 uur in de Infotheek voor Studie en Beroep van Studentenzaken, Oud-Gouvernement, Bouillonstraat 11, kamernr. 0217.

VACATURES

Schriftelijke sollicitaties onder vermelding van vacaturenummer op envelop en brief binnen 10 dagen te richten aan de dienst P&O. Interne vacatures gelden uitsluitend voor medewerkers van de RL.

Interne vacature 101

Bij de vakgroep Gezondheidsrisico Analyse en Toxicologie van de Faculteit der Gezondheidswetenschappen ontstaat als gevolg van het vertrek van de huidige medewerkster per 1 september a.s. een vacature voor een **vakgroepsecretaresse v/m 0.5 fte**

Taakomschrijving:

- in samenwerking en in afstemming met de tweede secretaresse werkzaam in deeltijdverband, het uitvoeren van de lopende secretariaatsaken van de vakgroep, zoals agendabeheer, schriftelijke en mondelinge correspondentie, organiseren en notuleren van vergaderingen, ontvangen van gasten, etc.;
- participeren in planning en organisatie van met name onderwijsactiviteiten van de respectievelijke wetenschappelijke medewerkers;
- secretariaatsbeheer.

Functie-eisen:

- adequate vooropleiding (HAVO/VWO-niveau);
- secretaresse-opleiding;
- goed mondeling en schriftelijk uitdrucksvermogen;
- goede beheersing van tenminste de Engelse taal;
- uitstekende sociale vaardigheden;
- initiatief-rijkheid en verantwoordelijkheidsgevoel;
- ervaring strekt uiteraard tot aanbeveling.

De functie is in eerste instantie voor de duur van 1 jaar. Daarna behoort bij goed functioneren een vaste aanstelling tot de mogelijkheden.

Salaris: max. f.3.650,— bruto per maand (schaal 6) bij full-time aanstelling.

Info: prof.dr. J. Kleinjans of mw. M.C. van de Voort, tel. 881097/1096.

Interne vacature 102

Bij de vakgroep Psychiatrie, sectie Klinische Psychiatrie is per 1 oktober 1993 vacant de functie van

secretaresse v/m 0.8 fte

Taakomschrijving:

- agendabeheer;
- postbehandeling;
- bijhouden archieven;
- zelfstandig afhandelen van correspondentie en telefoon;
- ondersteuning bij de organisatie van congressen/cursussen;
- typewerkzaamheden;
- notuleren van vergaderingen.

Functie-eisen:

- HAVO/VWO alsmede afgeronde secretaresse-opleiding;
- enkele jaren ervaring als secretaresse;
- kennis van moderne talen m.n. Engels, Frans is een pré;
- accuratesse;
- grote mate van zelfstandigheid;
- kennis van WP 5.1.

Salaris: max. f. 3.650,— bruto per maand (schaal 6) bij een full time aanstelling.

Info: mw. J. Koch, tel. 685330 of mw. M. van Bragt, tel. 685332.

ALGEMENE WETENSCHAPPEN

ONDERWIJSMATERIAAL BLOKPERIODE 1

De roosters en de blokboeken voor de eerste blokperiode, alsmede de studiegids, kunnen worden afgehaald bij de onderwijsbalie in de Kapoenstr. tijdens de reguliere openingstijden:

maandag: 09.30 - 10.30 uur

dinsdag en donderdag: 13.00 - 13.30 uur

woensdag en vrijdag: 11.30 - 12.15 uur

Verzoeken tot roostervoorkeur dienen z.s.m. ingediend te worden.

Het Bureau Onderwijs wenst alle studenten een prettig en vruchtbaar studiejaar!

RECHTSGELEERDHEID

Attentie gebruikers van deze kolom:

Berichten voor deze kolom worden alleen nog geaccepteerd op floppy (WP 5.0 danwel 5.1).

Openingstijden Onderwijsbalie BO

Maandag t/m vrijdag van 10.15-11.15 uur en van 14.15-15.15 uur. Op maandagavond is de balie ook geopend van 20.00-21.00 uur.

Verkrijgbaar aan de balie

Onderwijsmateriaal (roosters en blokboeken) blok 1, studiegidsen, richtlijn voor fraude en scriptie-regeling.

Militair bestuursrecht

Op vrijdag 10 september 1993 nemen aan de Universiteit van Amsterdam de colleges Militair bestuursrecht een aanvang. Deze colleges worden verzorgd door Prof. Mr. G.L. Coolen. Centraal in dit keuzevak, dat alleen in Amsterdam wordt gedoceerd, staat de rechtspositie van de militair. Belastingstellenden dienen zich vóór bovengenoemde datum of tijdens het eerste college in te schrijven bij de assistent van Prof. Coolen, Mr. J.H. Lefers, Seminarium Van Hamel, Sectie militair recht, kamer E 307, Kloveniersburgwal 72, 1012 CZ Amsterdam, tel.: 020-5253941.

Bericht van Bureau Stages

Stageplaats aangeboden bij bedrijf in Maastricht. De stagewerkzaamheden liggen op het terrein van de op te richten ondernemingsgraad. De stage kan direct beginnen.

Inlichtingen Ellen de Krom, Bureau Stages, tel. 883274.

Opening fiscaal studiejaar

Op vrijdag 3 september zal het nieuwe fiscale studiejaar feestelijk worden geopend.

Vanaf 16.00 uur (ontvangst 15.30 uur) zullen onder leiding van prof.dr.A.Denise (vakgroepvoorzitter belastingrecht) twee prominente sprekers hun visie geven op het belastingrecht in Europa.

Sprekers: mr.D.Witteveen * Directeur-Generaal Fiscale zaken van het Ministerie van Financiën; mr.J.Savelbergh* Vennoot Price Waterhouse te Amsterdam.

Lokatie: Salon en feestzaal in het Oud-Gouvernement, Bou 3.

Toegang is gratis, alle fiscaal studenten en belangstellenden zijn welkom!

De bijeenkomst zal ongeveer 1 uur duren, en worden afgesloten met een borrel.

Voor meer inlichtingen: mr.A.Pleijzier tel. 043-883548.

Richtlijn voor gevallen van (mogelijke) fraude

Met ingang van 01.09.1993 is de **Richtlijn voor gevallen van (mogelijke) fraude** van kracht. De Richtlijn is onlangs vastgesteld door het Dagelijks Bestuur van de Examencommissie (DB-EC) en zal worden uitgereikt bij het onderwijsmateriaal voor het eerste blok. Het verdient aanbeveling om goed kennis te nemen van de inhoud. Met het vaststellen van de Richtlijn wil het DB-EC aangeven dat het zich heeft voorgenomen in de toekomst nog alerter te zijn ter zake van fraude bij het afleggen van tentamens en examens. Bij de afhandeling van gevallen van (mogelijke) fraude zal het DB-EC de Richtlijn tot uitgangspunt nemen. Het vaststellen en invoeren van de Richtlijn betekent niet dergelijke gevallen wezenlijk anders behandeld zullen worden. In afwijking van hetgeen tot op heden gebruikelijk was behoudt het DB-EC zich o.a. uitdrukkelijk het recht voor om gevallen waarbij fraude is vastgesteld openbaar te maken.

GEZONDHEIDSWETENSCHAPPEN

Aan alle eerstejaars studenten

Wil je op een eenvoudige manier fl 15,00 verdienen? Let dan goed op! Wij zoeken een groot aantal eerstejaars die een simpele computertaak willen maken. Speciale computervaardigheden zijn niet vereist. Het maken van de taak duurt circa een uur. Heb je interesse om mee te doen, wil je je opgeven, of wil je nog meer weten, bel dan Thijs Lenderink (882398 of 882413). Geef je op.

Stages GVO/GGK

Frans Gerards is van 6 september t/m 1 oktober afwezig. In urgente situaties kan contact worden opgenomen met Suzan Bögels (GGK), tel. 881609. De stageklappers zijn aangevuld met enkele zeer interessante stageplaatsen. Geïnteresseerde studenten kunnen rechtstreeks contact opnemen met de betreffende instelling.

Onderzoeksstage GVO: Determinanten en beïnvloeding van vooroordeel en discriminatie

Bij de vakgroep Gezondheidsvoorlichting bestaat de mogelijkheid om in het kader van stage en afstudeerwerkstuk onderzoek te doen naar de sociaal-psychologische aspecten van vooroordeel, stigmatisering en discriminatie. Vragen die aan de orde kunnen komen zijn (1) wat zijn de determinanten van emoties, gedrag en opvattingen tav. gestigmatiseerden en leden van minderheidsgroepen (bijv. etnische minderheden, invaliden, seropositieven, AIDS-patiënten)? (2) Hoe kunnen negatieve attitudes tav. deze groepen beïnvloed worden (bijv. via voorlichting of het ontwerpen van geschikte kontaktsituaties)? Onderzoek kan zowel binnen een fundamenteel-psychologisch als (indien mogelijk) een meer toegepast kader plaatsvinden (bijv. in bedrijven, gezondheidsinstellingen, etc.). Geïnteresseerden kunnen contact opnemen met Anton Dijksterhuis, Vakgroep GVO, K1.075, tel. 882411.

GVO-TRIANO

GVO-TRIANO is op zoek naar enthousiaste mensen die mee willen helpen met het organiseren van een Amerika-reis in het kader van een keuzeblok

(blok 6 dit schooljaar). Tevens zoeken we mensen die willen helpen met het zoeken naar sponsoren voor deze reis. Interesse? Bel dan 043-670057 (Wendy) of 043-616186 (Miriam).

Vaardigheidstoets systeemtheorie MGK

Vrijdag 3 september 1993 is er van 09.00-11.00 uur een herkansingstoets over het vaardigheidsonderwijs systeemtheorie voor MGK-studenten in zaal 0.126 van Deb 1. Deze toets heeft betrekking op de hoofdstukken 2, 3 en 4 (t/m 4.3) uit het dictaat 'Mathematische Modellen'. Voor meer informatie kan men zich wenden tot dr.ir. P. Boekhoudt, vakgroep Wiskunde (FdAW), tel. 043-883499.

Stageplaats voor Gezondheidswetenschapper (GGK / BW)

Bij: Vakgroep Psychiatrie, divisie Neuropsychologie & Psychobiologie. Korte beschrijving: Met behulp van het zgn. scopolamine-model van cerebrale dysfunctie (ook wel de 'cholinerge hypothese van veroudering' genoemd) worden de effecten van nicotine en cafeïne op cognitieve functies en vitaliteit bestudeerd. Het betreft een dubbel-blind, placebo gecontroleerde cross-over studie, met gezonde vrijwilligers als proefpersonen. Taken: Literatuurstudie, Dataverzameling, Dataverwerking, Verslaglegging. Voorwaarden: Affiniteit voor experimenteel onderzoek, Methodologisch relevante kennis, Interesse in de onderwerpen Psychofarmacologie en Cognitieve Veroudering. Eindtermen: Kennis van Psychofarmacologie en Cognitieve Veroudering, Onderzoeksvaardigheid, (Neuro)-Psychologisch testen. Begin: v.a. Sept. '93. Eind: 4 maanden later. Inlichtingen: (88)1027 / 1041, Wim Riedel.

Gezocht: stagiair(e) voor stress-onderzoek

M.i.v. 1 januari 1994 begint een onderzoek naar psychobiologische aspecten van stress-reactiviteit in veroudering. Aan de hand van vragenlijsten, laboratoriumtaken en metingen van hormonen in speeksel worden de relaties tussen blootstelling aan psychosociale stressoren, endocriene functie en cognitieve prestatie bij de mens onderzocht. Een stageplaats is beschikbaar voor minimaal 4 maanden fulltime. Geïnteresseerd? Neem dan contact op met Nancy Nicolson (SP, tel. 043-299774 of 250460).

Ethiek in de kliniek

Lezing van en workshop met Dr. Harry Moody, donderdag 9 september. Lezing (14.00-15.30, Rode Zaal, 0480, Universiteitssingel 50): "Communicative Ethics and the Clinical Encounter". Workshop (16.00-17.30, vergaderkamer vakgroep Gezondheidsethiek en Wijsbegeerte, 5111a, Universiteitssingel 50): "From Informed Consent to Negotiated Consent". De workshop vindt plaats op basis van een artikel van Moody, dat verkrijgbaar is op het secretariaat van de vakgroep Gezondheidsethiek en Wijsbegeerte.

ECONOMIE

Spreekuren STUDIE-ADVISEURS FdEW

De FdEW heeft twee studieadviseurs. Voor de studenten die hun propaedeutische nog niet behaald hebben is dat **Robert Pans** (kamer 3.052B, telefoon 883846), en voor de doctoraal studenten is dat **Monique Welten** (kamer 3.052A, telefoon 883776). Monique Welten is aanwezig op dinsdag, woensdagochtend en donderdag; Robert Pans is aanwezig op dinsdag en donderdag. Voor kortdurende gesprekken houden de studie-adviseurs op de dagen dat ze aanwezig zijn open spreekuren van 10.00 tot 11.00 uur. Voorzie je dat een gesprek langer zal duren dan tien minuten, maak dan een afspraak. Afspraken kunnen rechtstreeks gemaakt worden of via het secretariaat (M.-L. Panis, kamer 3.068, telefoon 883 828).

Stages en scripties Marketing

Voor het aanvragen van stage- en scriptiebegeleiding bij de sectie Marketing en Marktonderzoek en voor vragen daaromtrent kunnen studenten terecht bij de coördinator van de sectie, Robert Pans (kamer 4.069, telefoon 883 761). Voor kortdurende gesprekken en vragen is op maandag- en vrijdagochtend een open spreekuur van 10.00 tot 11.00 uur. Voorzie je dat een gesprek langer zal duren dan tien minuten, maak dan een afspraak. Afspraken kunnen rechtstreeks gemaakt worden of via het secretariaat (I. Frederix-Bollen, kamer 2.091, telefoon 883 839). Van studenten wordt verwacht dat ze voor het eerste gesprek hebben kennisgenomen van de 'Stagewijzer FdEW voor binnen- en buitenland', (BO 93.198, uitgave juli 1993, verkrijgbaar bij de onderwijsbalie).

Spreekuur Vaste Commissie voor de Examens

De spreekuurtijden van de VCE zijn met ingang van dit studiejaar gewijzigd. Wekelijks houdt mevr. M. van Thienen, medewerker VCE, spreekuur in kamer 3.048A op dinsdag- en donderdagochtend van 10.30-11.00 uur.

Publicatie vaste commissie voor de examens

Ter uwer informatie delen wij u mee dat de buluitreikingen voor het studiejaar 1993/1994 gepland zijn op de navolgende data:
6 oktober 1993, 13.30-17.30 uur, Aula TS53
10 november 1993, 13.30-17.30 uur, Feestzaal BOU3
1 december 1993, 13.30-17.30 uur, Feestzaal BOU3
5 januari 1994, 13.30-17.30 uur, Aula TS53
2 februari 1994, 15.00-18.00 uur, Aula TS 53
2 maart 1994, 15.00-18.00 uur, Aula TS 53
13 april 1994, 13.30-17.30 uur, Aula TS 53
4 mei 1994, 13.30-17.30 uur, Aula TS 53
1 juni 1994, 13.30-17.30 uur, Aula TS 53
6 juli 1994, 13.30-17.30 uur, Aula TS 53
3 augustus 1994, 13.30-17.30 uur, Feestzaal BOU 3
Wij maken u er nog op attent dat u voor de vijftiende van de maand waarin u wenst af te studeren, uw bul moet aanvragen bij de examenadministratie (kamer 3.064, tel. 883710)
De Vaste Commissie voor de Examens

Onderwijsbalie

Het onderwijsmateriaal voor blok 1 1993/1994 is vanaf 30 augustus aan de Onderwijsbalie (primair materiaal zoals blokboeken, roosters, toetsrooster etc.) en bij het Reductiebureau (secundair materiaal zoals handleidingen en literatuurklappers) af te halen. Lijst van het beschikbare onderwijsmateriaal voor de doctoraal keuzeblokken (jaren 3 en 4):
Blokboeken: 1201, 1501, 2002V, 2004V, 3001V, 3002V, 4002V, 5001V, 5002K, 5004K, 5005K, 5011V, 5014V, 6002K, 6003K, 7001K,

7020K.

Literatuurklappers en handleidingen: 1501, 3001V, 3002K, 5001V, 5005K, 5011K, 6001V, 6006K, 7001K, 7020K.
Openingstijden onderwijsbalie en reductiebureau: van 30 augustus t/m 10 september van 10.00 uur tot 16.00 uur.

GENEESKUNDE

Mededeling van Bureau Onderwijs
Voortgangstoets FdG

De eerstvolgende Voortgangstoets voor studenten van de FdG wordt afgenomen op Woensdag 22 September 1993 vanaf exact 9.00 tot 13.00 uur in de Tennishal/Sportel Dousberg, Dousbergseweg 4. STUDENTEN ZIJN ALLEEN GERECHTIGD OM EEN TOETS TE MAKEN ALS ZIJ EEN GELDIGE COLLEGEKAART (= collegekaart + bewijs van inschrijving) KUNNEN OVERLEGGEN. Studenten die hun collegekaart tijdens de toets niet bij zich hebben dienen deze de volgende dag tussen 11.00 en 12.30 uur te laten zien bij het secretariaat PES/VBC.

De zalen zijn open vanaf 8.30 uur. Iedereen dient om 8.50 uur in de zaal te zijn, de deuren gaan om 8.55 uur dicht.

De zaalindeling is alfabetisch op achternaam en ligt ter inzage bij de onderwijsbalie FdG (UNS 50, K. 1.150A). Let op of het VT-niveau juist is. Zo niet, geef dit dan tijdig door.

De optisch leesbare antwoordformulieren mogen uitsluitend met een HB-potlood (= zacht) ingevuld worden, denk aan een gum.

De antwoordsleutel ligt vanaf 13.00 uur ter inzage bij de onderwijsbalie. De commentaren inleveren vóór dinsdagmiddag 28 september 17.00 uur. Commentaren liggen ter inzage bij de onderwijsbalie v.a. maandag 4 oktober. De toetsresultaten zijn beschikbaar vanaf ca. 3 november 1993. Voor het reglement van orde wordt verwezen naar de Facultaire Studiegids Geneeskunde 1993/1994.

De data van de resterende Voortgangstoetsen voor het ac. jaar 1993/1994 zijn de woensdagen 15 december 1993, 9 maart 1994 en 18 mei 1994.

Bureau Internationale Betrekkingen

Kadercursus Ontwikkelingswerk 24 en 25 september a.s. te Utrecht. Cursus is bedoeld voor mensen die zich voorbereiden op werken in ontwikkelingslanden en ook zeer geschikt voor studenten die stage willen gaan lopen of onderzoek willen gaan doen in de derde wereld. Aanmelden liefst voor 1 september. Meer info bij BIB tijdens spreekuren: elke dinsdag 11.30-13.30 uur, kamer 3.324 nivo 3, tel. 881524. Elke vrijdag 11.30-12.30 uur, onderwijsbalie, kamer 1.150A nivo 1, tel. 881842.

Koberaadavond 17 september

FRISSE CO'S

Het Koberaad is een verzamelnaam voor alle 4e, 5e en 6e-jaars studenten geneeskunde. Hun belangen worden behartigd door een bestuur, dat hiertoe o.a. 9x per jaar een vergader- en Informatie-avond organiseert. Zo'n avond bestaat uit twee delen.

Op vrijdag 17 september 1993 begint de avond om 20.00 uur met het vergadergedeelte, waarin met name chirurgie als "stage van de maand" belicht zal worden.

Na een korte pauze (met, jawel, koffie, thee en koekjes) zullen om 21.15 drie kersverse co-assistenten verslag doen van hun gloednieuwe ervaringen op het gebied van de praktische geneeskunde, terwijl ervaren assistenten hun hart zullen luchten over hun belevenissen met onervaren co-assistenten. In een snel tempo zal ieder van deze bovengenoemde personen reageren op een aantal korte, maar krachtige stellingen! Boeiend voor een breed publiek, zowel voor de "bijna basisarts", die nog net niet vergeten is hoe zijn eerste contact met de echte patiënt was, maar ook voor de vierde jaars, die zich nog geen enkele voorstelling kan maken van hetgeen hem in de komende jaren te wachten staat..... Locatie van het gebeuren is: Dienstencentrum Vrijthof, Vrijthof 26 tussen de Servaes en de perroen.

Info: Hannerieke v.d. Hout (255367) of Rob Lucassen (258157)

ACADEMISCHE BOEKHANDEL MAASTRICHT

Postbus 1611, 6201 BP Maastricht

- Economie/bedrijfskunde
- Rechten
- Informatica
- Geneeskunde
- Gezondheidswetenschappen
- Verplegingswetenschap

Bouillonstraat 12
t/o Oud-Gouvernement
(043) 883015

P. Debyeplein 1
t/o Academisch Ziekenhuis
(043) 671211

Stationsstraat - Maastricht - Tel.: 043 214550

Begin het nieuwe studiejaar feestelijk met heerlijke verse vlaai of taart

Open: zondag 9.30-2
dagelijks 8-6
Gesloten: dinsdag

10% korting tegen inlevering van deze advertentie

Standaard Boekhandel
Bergmans

Nieuwstraat 9
6211 CR Maastricht
Tel. 043 - 21 08 25

niet alleen voor studieboeken!

Een goede start naar uw rijbewijs maak je bij:

Autorijschool B. Wellmann

- Lessen in VW Golf
- Volgens Fasenleerplan
- Altijd dezelfde instructeur
- f 39,- voor 60 min.

telefoon: 043 - 613798

Ook voor theorie + spoedcursus

Oké, het is waar, uiteindelijk moet je het zelf doen, maar met een rijopleiding op maat van

AUTORIJSCHOOL R. ten BRINK

Op weg naar je Rijbewijs

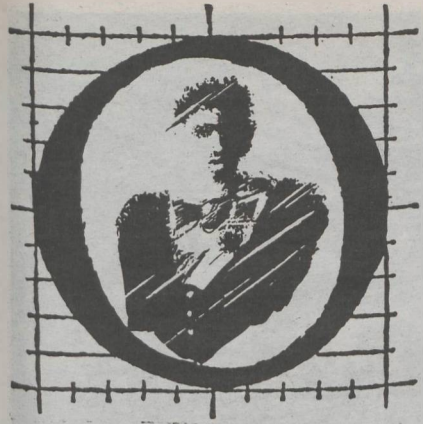
- * - Lessen in VW Golf
- * - f 40,- voor 60 minuten

Telefoon 043-613426

Tiendaags Afrikaans filmfestival in Lumière

Afrikaanse disco, 32 films en Nigeriaans eten

Een Nigeriaanse kok die de meest fabelachtige gerechten serveert, drie Afrikaanse swingavonden en 32 films uit onder andere Senegal, Guinée Bissau, Ethiopië en Burkina Faso. Dit is het programma van het tiendaagse filmfestival 'Africa in the picture', dat van 2 tot 12 september door het filmhuis Lumière wordt georganiseerd.

In 1991 organiseerde Lumière voor de eerste keer het tweejaarlijkse Afrikaanse filmfestival. Ook toen in samenwerking met de filmhuizen van Amsterdam, Rotterdam en Wageningen. Zesduizend bezoekers kwamen in 1991 op de laatste filmontwikkelingen van het Afrikaanse continent af. Hoeveel het er dit jaar zullen zijn, is nog even afwachten, maar een ding is duidelijk, volgens Jan Besseling, de directeur van Lumière: "De westerse filmwereld kan niet meer om de Afrikaanse cultuur heen." De producten worden mede door westerse geldschieters en filmminnende landen als Burkina Faso steeds beter. En ondanks dat een film soms met westers geld tot stand komt en veel Afri-

kaanse regisseurs voor hun opleiding naar Rome of Parijs moeten uitwijken, blijven de films toch typisch Afrikaans. Ze zijn verhalend, vaak daardoor wat trager, en de filmmakers schromen niet om kleine gebeurtenissen uitgebreid op het scherm te brengen. Dit in tegenstelling tot de snelle actiefilms uit Hollywood of de Europese producten waarin met zo weinig mogelijk beelden zoveel mogelijk wordt verteld.

De censuur in verschillende Afrikaanse landen maakt wel dat veel filmmakers voorzichtig zijn, vertelt Besseling. Zaken uit het eigen kleine wereldje, zoals de bureaucratie waar men iedere dag mee te maken heeft en het liefdesleven, komen veelvuldig aan bod, terwijl delicate onderwerpen vaak worden vermeden. Toch zijn er op het festival vijf films over aids te zien. Een onderwerp dat jarenlang door de regisseurs, en niet alleen door hen, werd gemedan. Op vrijdag 10 september zijn vier korte aids-films (gemiddelde duur is twintig minuten) achter elkaar te zien. 'Joli-Coeur' verhaalt over een Don Juan die zijn rijke liefdesleven met aids moet bekopen. In 'Ça n'arrive pas qu'aux autres' wordt een moslim met aids door twee van zijn drie vrouwen verlaten. In 'Au nom de

l'amour' ondergaat een stel eerst nog even een HIV-test voor ze elkaar trouw zweren. Zij blijkt dan seropositief. En 'Faces of aids' is een documentaire over mensen met aids in Afrika.

De 32 films die de komende tien dagen worden vertoond, waren afgelopen april al op het filmfestival 'Fespaco' in Burkina Faso te zien. Een festival dat al jaren de Afrikaanse film promoot en langzaam maar zeker wereldfaam krijgt. 'Africa in the picture' moet er voor zorgen dat die faam ook tot in Maastricht doordringt. Bovendien hoopt Besseling dat de ster van de filmmakers van het Afrikaanse continent uiteindelijk net zo hoog zal rijzen als die van hun Chinese collega's. Die zijn, nadat ze jaren de grote onbekenden waren, sinds een tijd de lievelingen van een groot publiek.

Riki Janssen

'Africa in the picture', van donderdag 2 tot en met zondag 12 september. Voor meer informatie tel. 043-214080.

Agenda

donderdag 2 september

Letters bij de lunch, over Jacques Schreurs, drs. Lou Spronck, Stadsbibliotheek, 12.00
Carillonconcert, Frank Steijns, St Janskerk, 20.30

vrijdag 3 september

Dance party, Maceo Parker & Candy Dulfer, Mensa RL, 20.30

zaterdag 4 september

Afrikafestival, Afrika op reis, OL Vrouweplein, 13.00
Literair matinee met Kees van Kooten, Boekhandel Arcadia, 16.00
XIV-de eeuwse muziek, Machault Ensemble, Waalse kerk, 20.00

zondag 5 september

Afrikafestival, Over Ghana, Academisch Ziekenhuis, 14.00
Orgelconcert, Klaas Remerie, St Janskerk, 15.30
The Lyres & Green Cream, popconcert, Berghmans, 20.30

maandag 6 september

Afrikafestival, workshop percussie, Filmtheater Lumière, 20.00

dinsdag 7 september

Afrikafestival, Vrouwen ontmoeten vrouwen, Vrouwen centrum, 14.00

Exposities

'De beele santenkraam': heiligen en heiligenverering door de eeuwen heen, een tentoonstelling aan de hand van boeken uit de oude collecties van de Universiteitsbibliotheek, ma, wo, do, vr 9-18, di 9-21, za 10-14

Dörthe Abrenkietel, keramiek, **Catrien Caymax**, etsen, Galerie Annie van den Besselaar, Tafelstraat 6a, t/m 4 sept. vrij t/m ma 13-17.30

Joost Beerents, schilderijen, Galerie Contempo, Rechtstraat 96, 5 sept. tot 22 okt., do t/m zo 12.00-17.00

Charlotte le Fèvre, **Nathalie Bertrams**, **Pim Piët**, schilderijen, Galerie Tracé, A. Battalaan 31, 5 sept. tot 23 okt., do 14.00-18.00, vrij, en zat. 12.00-17.00

Resi Arts, steengoed, **Floris Meydam**, glas, **Constance Ferdiny**, porselein/steengoed, Galerie SiO2, Rechtstraat 71, 5 sept. t/m 2 okt. wo t/m za 13.00-17.00

Lo van der Linden, beelden, **Marli Hommel**, schilderijen, Galerie de Keerder Kunstkamer, Kerkstraat 10, Cadier en Keer, 3 t/m 26 sept., do t/m zo 13.00-17.30

Roger Scheffers, aquarellen, **Ben Rikken**, schilderijen, Galerie Artisan, Grote Gracht 43, 4 sept. t/m 9 okt., di t/m za 13.30-17.30.

Film

Speelweek 2 t/m 8 september

Filmbuis Lumière, Bogaardenstraat 40b

Africa in the picture, dag. 20.00 en 20.30

La chasse aux papillons, dag. 22.30
Cinema Palace, Wyckerbrugstr.

The fugitive, dag. 18.00, 21.00, za, zo, wo ook 14.30

Indecent proposal, dag. 18.00, 21.15

Bambi, zo, wo 14.30

Last action hero, dag 18.00, za, zo, wo ook 14.30

Cliffhanger, dag. 21.30

The vanishing, za 14.00

Mabi, Kleine Gracht 24A

Sliver, dag. 18.30, 21.15, za, zo, wo ook 14.30

Hot shots 2, dag. 18.30, 21.15, za, zo, wo 14.30

Dennis the menace, dag. 18.30, za, zo, wo ook 14.30

The piano, dag. 18.30, 21.15, za, zo, wo 14.30

Dragon, dag. 21.15

Cine "K", St. Bernardusstraat 13

Enchanted april, dag. 21.00

Voor 5 piek naar de opera

Opera Zuid biedt 75 RL-studenten de mogelijkheid om voor vijf gulden de generale repetitie bij te wonen van de opera *L'Etoile* op dinsdag 14 september om 19.00 in Theater aan het Vrijthof. Geïnteresseerde studenten kunnen zich op 3, 9 en 10 september tussen 10.00 en 12.00 uur aanmelden op telefoonnummer 043-210166.

De kaarten kunnen dan op 14 september vanaf 18.15 op vertoon van collegekaart en tegen betaling worden afgehaald bij de hoofdingang van het theater.

Expositie "De Heele Santenkraam" over heiligenverering

Veertig jaar op een pilaar

Vandaag donderdag 2 september is het volgens de liturgische kalender de dag van de Heilige Stephanus, Koning van Hongarije. Heilig verklaard omdat hij rond het jaar 1000 het geloof aldaar verspreidde, en aalmoezen uitdeelde aan weduwen en wezen.

Een andere heilige Symeon Stylitis, de pilaarheilige uit de derde eeuw na Christus, moest er heel wat meer voor doen om heilig verklaard te worden. Veertig jaar lang heeft deze kluisenaar op een zuil gezeten. Zijn ziel gericht op God en zijn eigen lichaam ontkennend. Hij waste of schoor zich niet en liet zijn nagels groeien. Symeon had veel bekijks. Bezoekers probeerden hem aan te raken in een poging een beetje heiligheid van hem over te nemen. De arme kluisenaar moest daarom zijn zuiltje steeds verhogen. Uiteindelijk leefde hij op een pilaar van dertig meter. Met recht een record paalzitten.

Wanneer wordt iemand heilig verklaard? En hoe verloopt zo'n heiligverklaring? Het antwoord op deze vragen geeft de expositie over heiligen en heiligenverering "De Heele Santenkraam", in de gangen van de Universiteitsbibliotheek in de Bonnefantenstraat. De Utrechtse studente Algemene Letteren, Rosalie Klütt, is in het kader van een stage vier maanden lang op zoek geweest naar de mooiste afbeeldingen uit de oude Jezuten-collectie, die onderdeel uitmaakt van de RL-bibliotheek. Dit alles in samenwerking met conservator Guy Jägers.

De bijgaande teksten beschrijven een chronologische geschiedenis van de heiligen (verering) en alles wat daar bij te pas komt. Zoals martelaren, de voorlopers van de heiligen, kruistochten, bedevaarten en relieken. Dit alles doorspekt met boeiende anekdoten. Over relieken wordt bijvoorbeeld verteld dat deze overblijfselen van

heiligen vaak gestolen werden. Een reliek in de stad bracht namelijk flink wat geld op omdat het een trekpleister was voor bedevaart-gangers. Zo'n diefstal was aanvankelijk natuurlijk strafbaar, maar later liet men het aan de overleden heilige zelf over om te beslissen of zijn overblijfselen gestolen mochten worden of niet; Werden de rovers op hun dievenpad niet overvallen door vreselijke stormen of onwederen, of daags na de diefstal door enge ziektes, dan ging men ervan uit dat de heilige instemde met zijn verhuizing. De bestolene kon daar niets tegen inbrengen en was zijn kostbare reliek gewoon kwijt. Blijkbaar heeft de Heilige Servaes het in Maastricht prima naar zijn zin. In de schatkamer van de Servaes liggen immers al lange tijd stukjes bot van zijn armen en kaken. In gezelschap van wat splinters van het kruis.

De wandeling langs heiligen door de eeuwen heen, gaat door tot in de twintigste eeuw. Uitgelegd wordt hoe Heiligen we-

tenschappelijk onderzocht worden en er zijn voorbeelden te zien van heiligenverering in de moderne kunsten. Een leuk voorbeeld daarvan is de bejaarde woestijnheilige in de Monty Python film "Life of Brian". De grijze heremiet zit al zijn hele leven in een kuil te zwijgen in de hoop daarmee een rechtstreeks in de hemel te worden opgenomen. Deze zorgvuldig opgebouwde zwijgzaamheid wordt in één klap verpest door Brian die in de kuil donderd waarop de grijsaard de stilte scheurt met een luid "AU". Gevolgd door een volmondig "Shit".

Chris van der Grinten

De Heele Santenkraam, Heiligen en Heiligenverering door de eeuwen heen. Universiteitsbibliotheek, Bonnefantenstraat 2, Maastricht. (tot en met 23 oktober)

Sappig

De meesten van U zullen het eerste nummer van deze jaargang *Observant* gemist hebben (vakantie, herkansingstoetsen gemaakt of nagekeken, uit neus gevreten op regenachtig terras). Dat is jammer, want in mijn eerste column deed ik kond van een fabelachtige ontdekking: in de krochten van het bestuursgebouw van onze Alma Mater (het beruchte Bou3) blijken zich de cellen en martelkamers van de UID te bevinden. UID, tatadada! De Universitaire Inlichtingen Dienst. Ik heb goede contacten met enkele mollen die in die spelonken rondkruipen, hetgeen mij alle gelegenheid biedt om in deze jaargang een aantal bewoners van dat cachot voor het voetlicht te halen. Zo beloofde ik een maand geleden al een interview met een gedetineerde wetenschapper die de afgelopen twee jaar nul (jaja: zero, niente, nada, rien, niets) artikelen heeft weten te publiceren. Binnenkort ook het daderprofiel van een dekaan een onzer faculteiten die in zijn rol van pro-rector vrouwelijke promovendae sexistisch bejegent en academisch bedreigt. Ook uitvinders van malle termen en krankzinnige nieuwe studierichtingen zal ik voor het voetlicht halen.

Maar! Daar blijft het niet bij! Al jaren kent deze column twee terugkerende thema's: mijn woede-fits over het minste of geringste, en natuurlijk .... SEX! Ook hiervan zult U in deze nieuwe jaargang mogen medegentelen. We beginnen met verschillende perspectieven op een en dezelfde gebeurtenis teneinde Uw zintuigen te scherpen.

'Met enige nonchalance nam bij de dampende worst uit zijn tijdelijke behuizing.'

'Vochtig trillend penetreerde de rode stijfheid het sappige binnenste.'

'Oei! Dat was een hele spannende en nieuwe ervaring voor Puck!'

'Om eerlijk te zijn vond ik het best goor. Zo'n prefab geval dat walmend in het voorgeboorde gat werd gestoken...'

'En ik dacht nog wel dat de Fransen zulke liefhebbers van verzorgd en lekker waren.'

Goed dan. Ik moet het eerlijk toegeven, dit is de beschrijving van een gebeurtenis die mij en mijn vriendin langs de Franse Pêage écht hebben doen walgen. In het land van paté de foie gras, cbateaubriand en Pouilly-Fumé heeft namelijk de fastfood-industrie zwaar toegeslagen. Men is er aan de hot dog. En dan niet zo'n mals kadetje waartussen sensueel een knapperig worstje wordt geschoven, maar een volledig geautomatiseerde produktiefijn waarin smakeloze fabrieksworsten blind in een voorgeboorde mislukte mini-baguette verdwijnen. Waarschijnlijk verbergt zich daarbinnen ook nog een stiekeme mosterdcapsule die op de automatische piloot zijn inhoud over de smeerboel verspreidt.

Bah! Laat U niet in de luren leggen!

Eva

Verdriet bij het afscheid van beer Jo

Verzorger Gerrit Vrijhoeven en het zwarte gat waarin hij is gevallen nu Jo er niet meer is (foto Nelis Tutkey)

Sinds donderdag heeft Maastricht geen beer meer. Jo, de laatste nog levende telg uit een roemrijk geslacht bruine beren, verliet de kuil in het stadspark waar hij was geboren en getogen. Van zijn 25 levensjaren is hij er 17 verzorgd door Gerrit Vrijhoeven (60). Die dan ook helemaal kapot is van het vertrek van zijn vriend. Binnenkort gaat hij hem opzoeken in het Rhenense berenbos, waar Jo naar toe is gebracht. Het zal een emotioneel weerzien worden: "Jo was de allerbeste vriend die ik ooit heb gehad."

BERICHT UIT MAASTRICHT

Als donderdagmorgen om 10 uur Jo uit de kuil wordt gehesen, ziet het zwart van de mensen. Oude mensen, jonge mensen, mensen met fietsjes, hondjes of kindertjes aan hun hand, mensen die het allemaal over de beer hebben en het erover eens zijn dat het leeg zal worden in het stadspark. Er wordt gezwaaid als Jo de lucht in gaat en zie: Jo zwaait terug. Sommigen hebben tranen in hun ogen en verklaren dat Mestreech Mestreech niet meer zal zijn na 73 jaar berengeschiedenis.

Die geschiedenis begon in 1920, toen het gemeentebestuur twee beren kocht van een Hamburgs circus: Max en Polla. In de oorlog werd Polla afgemaakt. Volgens de officiële lezing leed ze aan een ongeneeslijke ziekte. Maar meneer Willems (81) en zijn hondje weten beter. Eerst kijkt hij of niemand van de tientallen toeschouwers het ziet en dan buigt hij zich naar de verslaggever en fluistert op samenzweerderige toon: "POLLA IS OPGEGETEN!" Hij weet het zeker: in café De Blokhut is de berin bereid en opgediend. Het vel hing aan de muur. De kroegbaas had de beer van de gemeente gekocht, die blij was dat ze van Polla af was omdat er toch al te weinig voedsel voor twee beren was.

Max en Polla zijn een keer ontsnapt in de oorlog. Meneer Willems weet hoe. Opnieuw eerst controlerend of niemand meeluistert en dan, met gevoel voor spanning: "HET WAS DE BENDE VAN DE ZWARTE HAND!" Ook van dit drama was Willems getuige: hij had namelijk gezien hoe een papieren hand, zwart geverfd, aan de geopende deuren van de kooi hing. Op een bankje in het park zaten twee geliefden te zoenen toen Max en Polla uit de struiken opdoken. "het was meteen uit met de liefde", grinnikt Willems nog na. "Het koppeltje heeft het op een lopen gezet en is zonder te stoppen naar het politiebureau op het Vrijthof gerend."

Vlak na Polla kreeg ook Max de kogel en Maastricht belandde in het beerloze tijdperk (1946-1950). Daar kwam een einde aan toen de gemeente een koppel van de Valkenburgse dierentuin kocht. Ook zij werden Max en Polla genoemd. Maar ze deden niet waar ze voor ingehuurd waren: goede kleine beertjes maken. De ene na de andere zuigeling stierf en pas in 1968 werd een gezonde drieling geboren: Jo, Jacky en Cor. Gerrit Vrijhoeven heeft ze alle vijf verzorgd: vader, moeder en de drie broertjes. Maar de kuil was te klein voor de hele familie en dus werd besloten dat Max en Polla maar weg moesten. Dat gebeurde in 1982 en Gerrit vond het goed. Maar toen pa en ma weg waren sloeg het noodlot toe in de berenfamilie. Cor werd ziek. "VERGIFTIGD!" fluistert Vrijhoeven. Jacky raakte verlamd en moest worden afgemaakt. "JACKY IS MISHANDELD!", sist Vrijhoeven boos. Op een morgen zag hij hoe de beer met zijn poten op een vuilniszak sloeg om hem open te krijgen. Er zat glas in, door een stel onverlaten in de kuil gegooid. De dierenarts heeft de poten niet goed schoongemaakt, beweert Vrijhoeven. "Toen Jacky moest worden afgemaakt heb ik gehuild. Toen merkte ik voor het eerst hoe gehecht ik aan die dieren was."

Jo bleef moederziel alleen over. Er ontstond een prachtige vriendschap tussen Jo en Ger. Jo, die blij op zijn achterpoten ging staan als Ger eraan kwam. Ger, die iedere morgen om zeven uur naar de Miro ging om resten vlaai, vis en fruit voor Jo te halen. Jo, die naar Ger luisterde als een schoothondje en met één knip van Gers vingers deed wat van hem werd gevraagd. Ger, die 's avonds om acht uur nog eens terug kwam om Jo naar zijn bedje te brengen. Jo, die dan verstoppertje speelde met Ger: als Ger door de kuil liep, rende Jo snel weg en bleef om een hoekje staan kijken of Ger hem al had ontdekt. Dan kwam Ger niet meer bij van het lachen.

Nu heeft Gerrit Vrijhoeven nog genoeg te doen in het park. Van de Tramhalte aan de Tongerseweg tot het Onze Lieve Vrouweplein is elke kip, fazant, geit of hert onderworpen aan de zorg van Gerrit Vrijhoeven. Precies in het midden van zijn domein staat een bouwkeetje waar hij zijn koffie drinkt en zijn vrouw hem dagelijks het eten komt brengen.

De keet staat aan de rand van de wei met edelherten. De bok heeft een prachtig gewei. Binnenkort is het bronstijd en durft zelfs Ger niet meer in de wei te komen. Daarom moet nu nog snel het gras worden gemaaid. Dat doet hij met een zeis, want de herten zijn bang voor een machine. Vanaf oktober is Gerrit bang voor de bok. Frits heet de bok. Gerrit is ook bang voor verkeer, fietsen durft hij niet en een auto heeft hij nooit gehad. Gerrit heeft ook hoogtevrees. Maar voor Jo is hij nooit bang geweest.

Toch was Gerrit voorzichtig met Jo. "Jo was geen agressieve beer, maar hij speelde nogal ruw." Hij voerde hem altijd met een stok met daaraan het voedsel geprikt en dan haalde Jo wel eens uit, voor de grap. Alleen de laatste dag heeft hij hem met de hand gevoerd. Voorzichtigjes, op zijn quivive, een beetje op afstand. "Maar Jo was zo rustig, zo lief. Het leek wel of hij verdriet had en wist wat hem te wachten stond. Toen hij de worteltjes uit mijn hand nam, toen brak er iets in me."

Als ze maar allemaal beter naar hem hadden geluisterd, was dit droeve afscheid niet nodig geweest, vindt Ger. Er was veel kritiek op de woonsituatie van de beren. Terecht, vindt hij. Hij heeft al jaren geleden gezegd dat het anders moest. Minder water in de gracht van de berekuil, en meer grond, zodat de beren niet alleen beton onder hun poten voelden. En als ze toch eens een stuk van het park bij de kuil hadden getrokken, dan had de berenfamilie toch al veel eerder in een berenbos kunnen wonen? Dat Jo het goed zal hebben in Rhenen, daar is Gerrit heilig van overtuigd. "Als hij maar geen hartaanval van blijdschap krijgt als hij al die ruimte om hem heen ziet", grapt hij tussen de opkomende tranen door.

Het verdriet wat Gerrit om Jacky had was nog niets vergelijken bij het leed dat hij nu moet doormaken na het vertrek van zijn boezemvriend Jo. "Ik heb nog bijna iedere nacht van hem gedroomd. Van de dood van mijn ouders heb ik minder pijn gehad dan van het vertrek van Jo."

Als zijn vrouw hem zijn middagmaal komt brengen en Gerrit de tafel van zijn keetje leegmaakt, fluistert ze mij toe: "HIJ EET AL DAGEN BIJNA NIETS MEER!" En Gerrit vertelt hoe hij iedere dag nog even de kuil ingaat om te kijken of het wel echt waar is, dat Jo er niet meer is. "Als ik dan door die gang loop, voel ik weer de spanning. Want het blijft natuurlijk gevaarlijk, je weet nooit wat zo'n beer gaat doen."

Gisteren vulde Gerrit Vrijhoeven nog gewoontegetrouw een plastic zak met wortelen en appels en pas bij de berekuil herinnerde hij zich dat Jo er niet meer was.

Wim Ortjens